

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

*2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება.....	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება.....	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	7-34

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „დარიალი ენერჯის“ ხელმძღვანელებსა და აქციონერებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „დარიალი ენერჯის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდნა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

10 მაისი, 2018 წ

თბილისი, საქართველო

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	12	34,657	460
ცვეთა	6	(6,889)	(590)
მიწის და ქონების გადასახადი		(2,579)	(2,413)
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯები	5	(1,651)	-
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,281)	(603)
გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები	13	(302)	(3,337)
სხვა ხარჯები	14	(2,070)	(4,889)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი)		19,885	(11,372)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		196	87
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		(13,632)	(4,746)
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)		5,063	(16,228)
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		11,512	(32,259)
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	-	3,117
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)		11,512	(29,142)
სხვა სრული შემოსავალი		-	-
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)		11,512	(29,142)

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2018 წლის 10 მაისს:

კონსტანტინე იოსელიანი
გენერალური დირექტორი

ზვიად ალავეძე
მთავარი ბუღალტერი

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	244,785	250,691
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		–	45
არამატერიალური აქტივები		3	4
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	7	11,165	14,148
სულ გრძელვადიანი აქტივები		255,953	264,888
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		28	10
გადახდილი ავანსები		23	138
დებიტორული ანგარიშები	12	2,654	607
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	3,183	215
სულ მიმდინარე აქტივები		5,888	970
სულ აქტივები		261,841	265,858
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	8	84,233	76,706
კაპიტალის სხვა რეზერვები		3,738	3,738
აკუმულირებული ზარალი		(40,117)	(51,629)
სულ კაპიტალი		47,854	28,815
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი სესხები	9	164,268	185,092
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	17	17,225	17,038
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი	5	1,800	–
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		183,293	202,130
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
პროცენტიანი სესხები	9	29,934	25,403
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი	5	314	–
საგადასახადო დავალიანება		114	501
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები		212	9,009
სხვა დავალიანება		120	–
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		30,694	34,913
სულ ვალდებულებები		213,987	237,043
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		261,841	265,858

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	კაპიტალის სხვა რეზერვები	აკუმული- რებული ზარალი	სულ
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	74,400	(35,924)	(22,487)	15,989
სააქციო კაპიტალის გამოშვება	2,306	–	–	2,306
ქოლ-ოფციონთან დაკავშირებული ვალდებულების ჩამოწერა	–	35,924	–	35,924
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	–	3,738	–	3,738
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(29,142)	(29,142)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	76,706	3,738	(51,629)	28,815
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (მე-8 შენიშვნა)	7,527	–	–	7,527
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	11,512	11,512
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	84,233	3,738	(40,117)	47,854

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		11,512	(32,259)
წარუღებელი კორექტივები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვეთა	6	6,889	590
კურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)			
ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობაში		(5,063)	16,228
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯი	5	1,651	-
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		13,632	4,746
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		(196)	(87)
		28,425	(10,782)
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(18)	1
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		(2,047)	(607)
ცვლილებები ჩასათვლელ დღე-ში		-	13,647
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		115	122
ცვლილება საგადასახადო დავალიანებებში		(387)	(2,405)
ცვლილებები სხვა კრედიტორულ დავალიანებებში		120	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		26,208	(24)
გადახდილი პროცენტი		(11,497)	(11,461)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		14,711	(11,485)
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(8,719)	(3,999)
მიღებული პროცენტი		196	264
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(8,523)	(3,735)
ფინანსური საქმიანობა			
ახალი აქციების გამოშვება		7,527	2,306
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა		-	(39,662)
გამოსყიდული აქციების ხელახლა გამოშვება		-	39,662
შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაკადების წმინდა მოძრაობა		1,995	(2,123)
პროცენტის სესხების აღება		-	3,647
პროცენტის სესხების დაფარვა		(12,863)	-
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) / საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(3,341)	3,830
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		2,847	(11,390)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში		215	11,562
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		121	43
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	7	3,183	215

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „დარიალი ენერჯი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული და მოქმედი სააქციო საზოგადოება. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, ჩაჩავას ქ. 8.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, ყაზბეგის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („დარიალი ჰესი“).

ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის ნოემბერში დასრულდა და კომპანიამ ელექტროენერგიის წარმოება და გაყიდვა 2016 წლის ბოლოს დაიწყო.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერთა სტრუქტურა ასეთი იყო:

	2017	2016
შპს „ენერგია“	44.27%	47.37%
შპს „ფერი“	31.38%	30.07%
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012 (შემდგომში „სატრასტო ფონდი“)	24.35%	–
რობინს კომპანი	–	22.56%
	100.00%	100.00%

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულების მეთოდით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 24,806 ლარით აღემატებოდა და დარიალი ჰესის სრული სიმძლავრით ამუშავება ვერ მოხერხდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ („სსე“) მიერ დაწესებული შეზღუდვების გამო.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და შეძლებს საჭირო ფინანსური სახსრების მოპოვებას, თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადების თარიღიდან მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში კომპანიის ფულადი სახსრების გადინება ძირითადად დაკავშირებულია ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან აღებული სესხის დაფარვასთან 2018 წლის მარტში (არადისკონტრირებული თანხა - დაახლოებით 16,820 ლარი) და 2018 წლის სექტემბერში (არადისკონტრირებული თანხა - დაახლოებით 13,851 ლარი). 2018 წლის 28 თებერვალს კომპანიამ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან მიიღო მოთხოვნის უფლების დათმობის წერილი, რომელიც მას შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებიდან თანხის ათვისების უფლებას აძლევდა, რათა დაეფარა 2018 წლის 1 მარტს გადასახდელი სასესხო დავალიანება. ვინაიდან 2016 წელს ჰესის მშენებლობა დასრულდა, კომპანიის შეფასებით, მოსალოდნელი არ არის კაპიტალური დანახარჯები საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში, ხოლო რეგულარული საოპერაციო ხარჯები სავარაუდოდ ისეთივე იქნება, როგორც 2017 წელს და თვეში საშუალოდ 495 ლარს შეადგენს.
- კომპანიის ფულადი ნაკადები ელექტროენერგიის გაყიდვიდან გარანტირებულია სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ („ესკო“) გაფორმებული ხელშეკრულებით და ფასები ფიქსირებულია აშშ დოლარში (მე-12 შენიშვნა). 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოიყენა მის მიერ წარმოებული სიმძლავრის მხოლოდ მესამედი, რადგან სსე-ს საკუთრებაში არსებული 110 კვ გადამცემი ხაზი ჯერ სრულად გაყვანილი არ არის და, შესაბამისად, ვერ გადასცემს დარიალი ჰესის მიერ წარმოებულ ელექტროენერგიას.
აქედან გამომდინარე, კომპანიამ შეძლო, საშუალოდ, 19,520 მგვტ/სთ ელექტროენერგიის რეალიზაცია და მისი ყოველთვიური შემოსავალი, საშუალოდ, 2,888 ლარს შეადგენდა. კომპანიის შეფასებით, 110 კვ გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2018 წლის მაისის ბოლოს დასრულდება და 2018 წლის ივნისიდან კომპანია შეძლებს ელექტროენერგიის სრული სიმძლავრით წარმოებას, რაც 2018 წელს კომპანიის ფულად ნაკადებს დაახლოებით 100%-ით გაზრდის. გაზრდილი ფულადი ნაკადები კომპანიას საშუალებას მისცემს, დროულად დაფაროს თავისი ვალდებულებები.
- 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებზე განთავსებული აქვს 11,165 ლარი (4,307 ათასი აშშ დოლარი). ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ვალდებულია, ამ ანგარიშზე ყოველთვის იქონიოს დავალიანების მომდევნო გადახდისთვის საკმარისი თანხა. ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის წინასწარი წერილობითი თანხმობის მიხედვით, კომპანიას ამ თანხის გამოყენება შეუძლია მხოლოდ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის მიმართ დავალიანების ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის მიზნით. ვინაიდან კომპანიას ფულადი ნაკადები სრული სიმძლავრით არ წარმოუქმნია, მან ვერ შეძლო ამ ანგარიშზე ნაღდი ფულის საკმარისი ნაშთის შენარჩუნება და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი დათანხმდა, რომ გამოიყენოს ფულადი სახსრები სესხის მომსახურების სარეზერვო ანგარიშიდან ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის სესხის პროცენტისა და ძირითადი თანხის დასაფარად 2017 წლის მარტში, 2017 წლის სექტემბერში და 2018 წლის მარტში. კომპანიასა და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკს შორის სიტყვიერი შეთანხმების თანახმად, იმ შემთხვევაში, თუ გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოები ვერ მოესწრება 2018 წლის მაისის ბოლოსთვის და კომპანია ვერ დაიწყებს ფულადი ნაკადების სრული სიმძლავრით გამომუშავებას, კომპანია მოელის, რომ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი მას უფლებას მისცემს, გამოიყენოს სესხის მომსახურების სარეზერვო ანგარიშზე განთავსებული ფულადი ნაშთი ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის მიმართ სასესხო დავალიანების ძირითადი თანხის და პროცენტის სამომავლო დაფარვებისთვის.

ხელმძღვანელობის აზრით ზემოაღნიშნული ინიციატივების ერთობლიობა კომპანიას უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2018 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია თავდაპირველი ოპერაციების თარიღებისათვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.
- ▶ ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში და ზარალში ასახვით, ამას ემატება ფინანსური აქტივის შემენისთვის მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და შემოიფარგლება ფულადი სახსრებით და მათი ეკვივალენტებით და სავაჭრო მოთხოვნებით.

შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციაზე.

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებადი ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა,
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას მის მიერ ამ აქტივის შემდგომი გამოყენების ფარგლებში. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რამე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ დებიტორი ან დებიტორთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორიცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს თავისი თითოეული ფინანსური აქტივის გაუფასურებას.

გაუფასურების ნებისმიერი ზარალის დადგენილი თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. პროცენტი კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად.

სესხები, მათთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, იგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს პროცენტთან სესხებს და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებადი ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები მთლიანად აღრიცხულია პირვანდელი ღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. პირვანდელი ღირებულება მოიცავს შესყიდვებთან პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს. კომპანიის აქციების სანაცვლოდ აქციონერების მიერ კაპიტალში შეტანილი აქტივების თვითღირებულება ფასდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, თუ ამ სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია. თუ კომპანიას არ შეუძლია მიღებული არაფულადი აქტივების სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება, მან უნდა შეაფასოს მათი ღირებულება და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში არაპირდაპირ, გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღიარდება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას.

ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მიმდინარე და შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

მანქანა-დანადგარები	20-55 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	3-5 წელი
საოფისე აღჭურვილობა	3-5 წელი

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

(ე) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედგება:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ე) სამართლიანი ღირებულების შეფასება (გაგრძელება)

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკორექტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში განისაზღვრება აქტივის აღდგენითი ღირებულება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის სავარაუდო აღდგენით ღირებულებას.

აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულება არის გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის ხარჯით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აქტივების დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნით აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ მოწმდება, ჯგუფდება უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც სხვა აქტივებისგან, აქტივების ჯგუფისგან ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისგან დამოუკიდებლად წარმოქმნის ფულად ნაკადებს უწყვეტი გამოყენების პირობებში.

გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ჰესის ექსპლუატაციაში მიღებიდან ათწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება შემდგომი პერიოდის სამომავლო ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება. ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის ფასდება არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. აღდგენის შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენა აღირიცხება გაუფასურების შებრუნების სახით, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში შებრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გაუფასურებელი აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

(თ) გადასახადები

(i) მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-11 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები (გაგრძელება)

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ii) დამატებითი ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკებში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ არაკონტრაქტული ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა. ნებისმიერ ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

(ლ) წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებები

მიღებული არაფულადი აქტივები და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში ფასდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, თუ ამ სამართლიანი ღირებულების წინასწარ სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია. თუ მიღებული არაფულადი აქტივების სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია, ამ აქტივების ღირებულება და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში ფასდება გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(მ) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი შეეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც კომპანია გრანტებს იღებს არაფულადი აქტივების სახით, აქტივი და გრანტი აღირიცხება ნომინალური ღირებულებებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში ექსპლუატაციის მოსალოდნელ ვადაზე შესაბამისი აქტივის სარგებლის გამოყენების მიხედვით თანაბარი წლიური ოდენობით.

(ნ) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება დაუმთავრებელი კაპიტალური პროექტის შესყიდვას, აშენებას ან წარმოებას, კაპიტალიზდება და დაემატება მშენებლობის განმავლობაში გაწეულ პროექტის დანახარჯებს მანამ, სანამ ეს აქტივები ჩაითვლება არსებითად მზად დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, ანუ შესაძლებელი იქნება მათი კომერციული ექსპლუატაცია. კაპიტალიზაციის დასაწყისად ითვლება თარიღი, რომლისთვისაც ყველა შემდეგი კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია: i) კომპანია გასწევს დანახარჯებს აქტივზე, ii) კომპანია გასწევს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს და iii) კომპანია გადადგამს აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის მოსამზადებელ ნაბიჯებს.

თუ ფულადი სახსრები კონკრეტულად პროექტის დასაფინანსებლად არის ნასესხები, კაპიტალიზებული თანხა წარმოადგენს ფაქტობრივად გაწეულ ნასესხებ სახსრებს. თუ კონკრეტულად პროექტის დასაფინანსებლად ნასესხები სახსრებიდან მოკლე ვადით ხელმისაწვდომია თანხების ზედმეტობა, ამ თანხების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული შემოსავალი ასევე კაპიტალიზდება და გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიზებული ნასესხები სახსრებიდან. თუ პროექტის დასაფინანსებლად გამოყენებული ფულადი სახსრები შეადგენს ზოგადი ნასესხები სახსრების ნაწილს, კაპიტალიზებული თანხა გამოითვლება წლის განმავლობაში კომპანიის შესაბამისი ზოგადი ნასესხები სახსრებისთვის გამოყენებული განაკვეთების საშუალო შეწონილი განაკვეთის საფუძველზე. ყველა სხვა ნასესხები სახსრების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გაიწევა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც წარმოადგენს სამშენებლო პროექტების ფინანსურ ხელშეკრულებებთან დაუკავშირებელ თავიდან აცილებად დანახარჯებს და ამიტომ პირდაპირ არ არის მიკუთვნებადი ამ შესაბამისი აქტივების მშენებლობასთან, აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გაიწეა. ეს ნასესხები სახსრები, როგორც წესი, მაშინ წარმოიშობა, როდესაც ფულადი სახსრების ათვისება ხდება კომპანიის მიზნობრივი თუ ზოგადი დაფინანსების პროდუქტებიდან, რომლებიც წარმოადგენს დასაფინანსებელი პროექტებისთვის უახლოეს ვადაში საჭირო ფულადი ნაკადების ზედმეტობას, და ფულადი სახსრების ათვისება ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულებით გათვალისწინებულზე ადრე.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ო) შემოსავალი

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებელის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის („სსე“) მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება სსე-ს მიერ მომზადებული ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტით.

(პ) სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასს-მა გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულოა რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავისი ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(პ) სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 15-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავისი ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორც ბასს 17-ის მიხედვით და გამიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შეღავათებს ითვალისწინებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(პ) სტანდარტები, რომლებიც გამოიყენება, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

კომპანია არ მოელის ფასს 16-ის ვადაზე ადრე მიღებას და ამ ეტაპზე აფასებს ფასს 16-ის გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება“ – ცვლილებები ფასს 2-ში ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 2-ში „წილობრივი გადახდა“, რომლებიც ეხება სამ ძირითად საკითხს: უფლების გადაცემის პირობების გავლენას ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგებებზე; ურთიერთგაქვითვის პირობის მქონე წილობრივი გადახდის გარიგების კლასიფიკაციას დაკავებული გადასახადის ვალდებულებებისთვის; და ბუღალტრულ აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც წილობრივი გადახდის გარიგების პირობების შეცვლის შედეგად, იგი ფულით განსაზღვრულის კატეგორიიდან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ კატეგორიაში გადადის. ცვლილების მიღებისას საწარმოებს მოეთხოვებათ ცვლილებების გამოყენება წინა პერიოდების გადაანგარიშების გარეშე, მაგრამ რეტროსპექტულად გამოყენება ნებადართულია იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო მას გამოიყენებს სამივე ცვლილების შემთხვევაში და ასევე დაკმაყოფილდება სხვა კრიტერიუმებიც. ცვლილებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე და პირობითი ვალდებულებების განმარტებით შენიშვნებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები

2017 წლისა და 2016 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გასწია დანახარჯები გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციაზე, რომლებსაც იგი არ ფლობს და არ გადაეცემა კომპანიას საკუთრებაში. შესაბამისად, კომპანია რეაბილიტაციის ხარჯებს აღიარებს პერიოდის ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (მე-13 შენიშვნა).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

5. შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძველად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი

ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული სასესიო ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას დაევა სოციალური და ეკოლოგიური განვითარების გეგმის შემუშავება. ამ გეგმაში ჩადებული ერთ-ერთი მოთხოვნა ტყის მასივის აღდგენაა.

ტყის მასივის აღდგენის 2017 წელს მომზადებული სამუშაო გეგმის მიხედვით, მთელი ტერიტორიის ტყის მასივის აღდგენის სამუშაოები 2017-2030 წლებში ჩატარდება. ამ რეზერვის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გაკეთდა წინასწარი შეფასებები დისკონტირების განაკვეთთან და ხარჯთაღრიცხვასთან დაკავშირებით. რეზერვის საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 2,114 ლარი (2016 წ.: ნული). კომპანიის შეფასებით, დანახარჯების რეალიზაცია მოხდებოდა 14 წლის ვადაში ტყის მასივების აღდგენის სამუშაოს დასრულებისთანავე და გამოითვლის რეზერვს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით 7.5%-იან დისკონტირების განაკვეთზე დაყრდნობით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	საოფისე აღჭურ- ვილობა	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	მანქანა- დანად- გარები	სათადარი- გო ნაწილები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	62	168	–	–	212,990	213,222
შემოსვლები	–	28	–	–	–	38,128	38,156
გადატანები*	–	–	–	251,118	–	(251,118)	–
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	90	168	251,118	–	–	251,378
შემოსვლები	–	47	77	502	357	–	983
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	137	245	251,620	357	–	252,361
დაგროვილი ცვეთა							
2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(39)	(58)	–	–	–	(97)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(9)	(26)	(555)	–	–	(590)
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(48)	(84)	(555)	–	–	(687)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(17)	(32)	(6,840)	–	–	(6,889)
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	–	(65)	(116)	(7,395)	–	–	(7,576)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	42	84	250,563	–	–	250,691
2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2	72	129	244,225	357	–	244,785

*2016 წლის 1 დეკემბერს დაიწყო ჰესის ექსპლუატაცია და დაუმთავრებელი მშენებლობის ღირებულება გადატანილი იქნა მანქანა-დანადგარებში.

2014 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ გააფორმა პირობითი დათმობის ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც კომპანიის მთლიანი ნაგებობა და მანქანა-დანადგარები გადაეცემა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკს მის მიმართ სასესხო დავალიანების გადაუხდელობის შემთხვევაში.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2017	2016
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	3,183	215

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 2017 წელს 151 ლარი შეადგინა (2016 წ.: 72 ლარი).

შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები მოიცავს 11,165 ლარის ოდენობის ფულად სახსრებს (2016 წ.: 14,148 ლარი), რომლებიც ასრულებს ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით სავალდებულო სესხის მომსახურების ანგარიშის ფუნქციას (მე-9 შენიშვნა).

შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებზე საპროცენტო შემოსავალი 2017 წელს 45 ლარს შეადგენდა (2016 წ.: 15 ლარი).

8. საკუთარი კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შედგება 47,433,333 (2016 წ.: 44,333,333) ნებადართული და გამოშვებული ხმის თანაბარი უფლების მქონე ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება 1 აშშ დოლარია.

2017 წელს კომპანიამ გამოუშვა 3,100,000 ახალი აქცია თავისი არსებული აქციონერებისთვის. კომპანიებმა შპს „ფერი“ და Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012 კომპანიის კაპიტალში 3,100 ათასი აშშ დოლარი (7,527 ლარი) შეიტანეს. მიღებული ფულადი სახსრები გამოყენებული იქნა 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული დაუფარავი დავალიანების გადასახდელად.

2016 წლის 29 დეკემბერს კომპანიამ გამოიყენა თავისი ქოლ-ოფციონი სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ საკუთრებაში არსებული ყველა აქციის შესასყიდად. ქოლ-ოფციონის ხელშეკრულების გაფორმებისა და მისი გამოყენების თარიღებს შორის ლარის მიმართ აშშ დოლარის კურსის ცვლილებით გამოწვეული 3,738 ლარის სხვაობა კაპიტალის სხვა რეზერვებში აღირიცხა დამატებით შეტანილი კაპიტალის სახით.

კომპანიის ნებადართული და გამოშვებული აქციების რაოდენობა:

	2017	2016
შპს „ენერგია“	21,000,000	21,000,000
შპს „ფერი“	14,883,333	13,333,333
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012	11,550,000	–
რობინს კომპანი	–	10,000,000
	47,433,333	44,333,333

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

8. საკუთარი კაპიტალი (გაგრძელება)

წლის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანები:

	2017		2016	
	ლარში	აშშ დოლარში	ლარში	აშშ დოლარში
შპს „ფერი“	27,069	14,883	23,314	13,333
რობინს კომპანი	–	–	17,488	10,000
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012	21,260	11,550	–	–
შპს „ენერგია“	35,904	21,000	35,904	21,000
სულ	84,233	47,433	76,706	44,333

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი აშშ დოლარშია გამოხატული.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ჩვეულებრივი აქცია დაგირავებული იყო მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

9. პროცენტის სესხები

	2017	2016
პროცენტის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების მიმდინარე ნაწილი	29,934	25,403
პროცენტის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების გრძელვადიანი ნაწილი	164,268	185,092
სულ პროცენტის სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	194,202	210,495

2014 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ გააფორმა სასესხო ხელშეკრულება ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან 80,000 ათასი აშშ დოლარის საკრედიტო ხაზზე (დაახლოებით 211,744 ლარი). ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის საკრედიტო ხაზი გამოხატულია აშშ დოლარში და აქვს 10-წლიანი ვადა.

პროცენტის სესხებზე საპროცენტო ხარჯი 2017 წელს 13,340 ლარი (2016 წ.: 12,481 ლარი) იყო. კაპიტალიზაცია დაუმთავრებელ მშენებლობაში წლის განმავლობაში წლის შეადგენდა (2016 წ.: 7,735 ლარი).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან სასესხო ხელშეკრულების პირობებს.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

10. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	1 იანვარი 2017 წ.	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	სავალუტო კურსის მომართა	31 დეკემბერი 2017 წ.
პროცენტები და გადასახდელი ანგარიშები	210,495	(24,360)	13,340	(5,273)	194,202
	1 იანვარი 2016 წ.	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	სავალუტო კურსის მომართა	31 დეკემბერი, 2016 წ.
პროცენტები და გადასახდელი ანგარიშები	185,714	(7,814)	12,481	20,114	210,495

11. მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შეაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2017 წელს კომპანიას არ გადაუხდია დივიდენდები, ამიტომ მოგების გადასახადი ნულს შეადგენდა. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების შემობრუნების შედეგად მიღებული მოგების გადასახადის 3,117 ლარის ოდენობის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

11. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის სარგებლისა შეჯერება საქართველოს შიდა საგადასახადო განაკვეთისა და სააღრიცხვო მოგების ნამრავლთან 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2017	2016
წმინდა დივიდენდები / დასაბეგრი ზარალი	-	(32,259)
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთის მიხედვით	-	4,839
პირობითი მოგება	-	(595)
აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	-	(38,541)
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი	-	37,414
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ხარჯი)	-	3,117

12. შემოსავალი

2014 წლის 18 ივლისს კომპანიამ გააფორმა ხელშეკრულება სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ („ესკო“) ათი წლის განმავლობაში ელექტროენერგიის გარანტირებულ შესყიდვაზე.

ამ ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას ევალება ელექტროენერგიის მიწოდება ესკოსთვის ზამთრის თვეებში (დეკემბერში, იანვარსა და თებერვალში) გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად. დარჩენილი 9 თვის განმავლობაში, კომპანიას უფლება აქვს გაყიდოს, ხოლო ესკო ვალდებულია, იყიდოს კომპანიისგან ელექტროენერგია გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად ოქტომბერში, ნოემბერსა და მარტში, ხოლო 1 კვტ/სთ 5.5 აშშ ცენტად დანარჩენ ექვს თვეში.

2017 წლის განმავლობაში კომპანია ელექტროენერგიას მხოლოდ ესკოზე ჰყიდდა. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2,654 ლარის სავაჭრო მოთხოვნები ესკოსთვის არის მიკუთვნებული (2016 წ.: 460 ლარი). სავაჭრო მოთხოვნები არ არის ვადაგადაცილებული, მათ პროცენტი არ ერიცხება და დაფარვის ვადა 15 დღეა.

13. გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები

კომპანიას, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ და საქართველოს მთავრობას შორის 2015 წლის 31 ივლისს გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია კისრულობს არსებული 110 კვ. გადამცემი ხაზების განახლებისა და რეაბილიტაციის ხარჯებს. ეს ხაზები რჩება სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საკუთრებაში და მათ კომპანია გამოიყენებს ექსპლუატაციაში მიღებიდან სს-ს ჩვეულებრივი ტარიფებით, გაწეული დანახარჯებიდან სარგებლის მიღების გარეშე.

2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ სარეაბილიტაციო და გასაახლებელ სამუშაოებზე 302 ლარის ხარჯი გასწია (2016 წ.: 3,337 ლარი).

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

14. სხვა ხარჯები

	2017	2016
დაზღვევა	743	157
პროფესიული მომსახურება	247	150
ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	187	–
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	173	48
წარმომადგენლობითი ხარჯები	102	–
იჯარა და ქირა	98	93
საწვავი	40	52
კომუნალური მომსახურება	34	11
ბანკის მომსახურების საკომისიო	23	21
საურავი აღჭურვილობის დამონტაჟების დაგვიანებით დაწყებისთვის	–	3,135
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	–	631
ტყის მასივის განახლება	–	196
სხვა	423	395
	2,070	4,889

პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საზღაურს 46 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 53 ლარი).

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება პროცენტიანი სესხებისგან, ძირითადად საშუალებებში გადასახდელი ანგარიშებისგან და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებული აქვს საწესდებო კაპიტალის გამოშვების შედეგად მიღებული და პროცენტიანი სესხები სახით ნასესხები ფულადი სახსრები.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ჯგუფს ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს ფინანსური საქმიანობიდან გამომდინარე, ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანაბრების ჩათვლით.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს მხოლოდ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებისა და სავაჭრო მოთხოვნების ოდენობით. ნაღდი ფულის ნაშთი განთავსებულია ერთ-ერთ უმსხვილეს ქართულ ბანკში, ხოლო შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები განთავსებულია ერთ-ერთ უდიდეს გერმანულ ბანკში. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები, შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები და სავაჭრო მოთხოვნები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. მე-3 შენიშვნაში უფრო დეტალურად არის აღწერილი ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული რისკი.

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები. ძირითად საშუალებებში გადასახდელ ანგარიშებთან და სხვა კრედიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების ვადები და თანხები სავარაუდოდ არ იქნება განსხვავებული ვადიანობის ანალიზში აღწერილისგან.

31 დეკემბერი, 2017 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური						
ვალდებულებები						
პროცენტუანი სესხები	194,202	248,433	16,770	13,916	121,418	96,329
ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები	17,437	20,059	277	152	19,630	–
სხვა კრედიტორული დავალიანება	120	120	120	–	–	–
	211,759	268,612	17,167	14,068	141,048	96,329

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

31 დეკემბერი, 2016 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები						
პროცენტიანი სესხები	210,495	276,181	12,985	13,073	152,411	97,712
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	26,047	28,470	9,009	–	19,461	–
	236,542	304,651	21,994	13,073	171,872	97,712

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს მოიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს პროცენტიან სესხებს, ძირითად საშუალებებში გადასახდელ თანხებს, სხვა კრედიტორული დავალიანებას და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება კომპანიის საოპერაციო საქმიანობას (როდესაც შემოსავალი ან ხარჯი გამოხატულია კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში) და უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ მის ფინანსურ ვალდებულებებს.

მგრძნობელობის ანალიზები მომზადდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტაში მუდმივია.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	2017	2016
პროცენტიანი სესხები	(194,202)	(210,495)
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	(17,360)	(24,669)
დებიტორული ანგარიშები	–	185
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	11,165	14,148
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,858	167
რისკის ნეტო ოდენობა	(197,539)	(220,664)

წლის განმავლობაში მოქმედებდა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

	საშუალო კურსი წლის განმავლობაში		სპოტ გაცვლითი კურსი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2017	2016	2017	2016
ლარი/აშშ დოლარი	2.5086	2.3667	2.5922	2.6468

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა):

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი, 2017 წ.		
აშშ დოლარი (13.50%-იანი ცვლილება)	26,668	(26,668)
31 დეკემბერი, 2016 წ.		
აშშ დოლარი (14.00%-იანი ცვლილება)	21,508	(30,919)

პროცენტულ განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი გამოიხატება კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე საპროცენტო განაკვეთების მოძრაობის უარყოფით ზეგავლენაში, რაც აისახება მოზიდულ ფინანსურ საშუალებებზე დარიცხული პროცენტების ზრდით ან გამოყოფილი ფულადი სახსრებიდან მიღებული მოგების შემცირებით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია მოზიდულ დაფინანსებასთან დაკავშირებით აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკს, რადგან ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან მიღებულ სესხს აქვს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი (მე-9 შენიშვნა).

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს სესხებზე და გადასახდელ ანგარიშებზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო ცვლილებების ეფექტს კომპანიის გადასახადებამდე არსებულ მოგებაზე, სხვა ფაქტორების უცვლელობის პირობით:

	ზრდა/კლება საბაზისო ერთეულებში	ეფექტი დაბეგვრამდელ მოგებაზე
2017	+/-38	(1,342)/1,342
2016	+/-29	(738)/738

(დ) კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი შედგება კომპანიის საკუთარ კაპიტალში აქციონერის შენატანისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან (გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობა ქოლ-ოფციონის გამოყენების შემდეგ) და დაგროვილი ზარალისგან.

კომპანიაზე არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები. კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

16. სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით შემდგარი გარიგების დროს. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების დაფარვით.

კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, გარდა პროცენტის სესხებისა, ხასიათდება მოკლევადიანობით და შესაბამისად მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

პროცენტის სესხების სამართლიანი ღირებულება ასევე უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას იმდენად, რამდენადაც სესხების საპროცენტო განაკვეთები ექცევა ბაზარზე მსგავსი ფინანსური გარიგებებისთვის განსაზღვრული გავრცელებული საპროცენტო განაკვეთების ჩარჩოებში.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება.

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

ინგლისურ ენაზე გამოშვებული ორიგინალის თარგმანი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

საოპერაციო გარიგებები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შესაბამის ფინანსურ წელს განხორციელდა:

	ძირითადი საშუალებების შეძენა	მიღებული მომსახურება	საიჯარო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ
მფლობელები				
2017				
შპს „ენერგია“	–	–	92	92
შპს „ფერი“ (ა)	32	78	–	17,145
2016				
შპს „ფერი“ (ა)	–	13,663	–	17,506

(ა) დაკავშირებული მხარის - შპს „ფერის“ მიმართ დავალიანება წარმოიშვა 2016 წლის განმავლობაში ჩატარებული სამშენებლო სამუშაოების შედეგად და მისი გადახდა გადავადებულია 2019 წლის ივნისამდე.

კომპანიის ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება

2017 წლის განმავლობაში უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებით საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული თანხები შეადგენდა 123 ლარს (2016 წ.: 394).

18. პირობითი ვალდებულებები

კომპანიასა და სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულება

2014 წლის 18 ივლისს კომპანიასა და სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორს“ (შემდგომში „ესკო“) შორის გაფორმდა ხელშეკრულება ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის თაობაზე. ამ ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას ევალება ელექტროენერგიის მიწოდება ესკოსთვის ზამთრის თვეებში (დეკემბერში, იანვარსა და თებერვალში) გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად.

ხელმოწერა

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის ნომერი

N181264782

სანოტარო მოქმედების
რეგისტრაციის თარიღი

12.10.2018 წ

სანოტარო მოქმედების
დასახელება

დოკუმენტის თარგმანზე დიპლომირებული მთარგმნელის
ხელმოწერის დამოწმება

ნოტარიუსი

თეა კიკუაშვილი

სანოტარო ბიუროს მისამართი

ქალაქი თბილისი, ლესელიძის ქ. #17

სანოტარო ბიუროს ტელეფონი

593235532, 2 93 30 83

სანოტარო მოქმედების
ინდივიდუალური ნომერი

33654358260518

სანოტარო მოქმედებისა და სანოტარო აქტის შესახებ ინფორმაციის (მისი შექმნის, შეცვლის და/ან გაუქმების შესახებ) მიღება-გადამოწმება შეგიძლიათ საქართველოს ნოტარიუსთა პალატის ვებ-გვერდზე: www.notary.ge ასევე შეგიძლიათ დარეკოთ ტელეფონზე: +995(32) 2 66 19 18

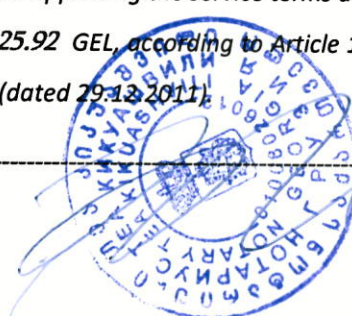
ორი ათას თვრამეტი წლის თორმეტ ოქტომბერს მე, ნოტარიუსი თეა კიკუაშვილი, რომლის სანოტარო ბიურო მდებარეობს მისამართზე: ქ. თბილისი, ლესელიძის ქ. 17-ში, ვადასტურებ თარჯიმანი ქეთევან ყანჩაშვილის (დაბ. 14.09.1982, პირადი # 01003009915, გაც. სრს გლდანის სამსახურის მიერ 20.03.2009; მცხოვრები: ქ. თბილისი, მუხიანი, მე-4 ა მ/რ, კორპ.1, ბ.43, ბაკალავრის დიპლომი AB 0001886 გაც. 2003 წელს თბილისის ილია ჭავჭავაძის სახელობის ენისა და კულტურის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მიერ) ხელმოწერის ნამდვილობას. მე, ნოტარიუსმა გავაფრთხილე თარჯიმანი, რომ პასუხს აგებს თარგმანის სიზუსტეზე, რომელმაც დაადასტურა თარჯიმნობის გამომრიცხავი გარემოების არარსებობის შესახებ და რომ ჯეროვნად იცის ინგლისური ენა და უზრუნველყოფს თარგმანის სიზუსტეს.

On the 12.10.2018 I, Tea Kikuashvili, the notary whose Notary Bureau is located at Tbilisi, 17, Leselidze Street, certify the authenticity of the signature of translator Ketevan Kanchashvili (born on 14.09.1982, personal number 01003009915 issued on 20.03.2009 by CRA Gldani Service; residing at: Mukhiani 4a micro district, Building 1, Apt. 43; Bachelor's diploma AB 0001886 issued in 2003 by Tbilisi Ilia Chavchavadze State University of Language and Culture). I warned the translator that she is responsible for the accuracy of the translation. She confirmed that she properly knows the English language and ensures accuracy of the translation.

გადახდილია 72-00 ლარი, თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 31-ე მუხლისა, ასევე დღგ 25.92 ლარი თანახმად საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 169-ე მუხლისა. ასევე სარეგისტრაციო მოსაკრებელი 2-00 ლარი, (დღგ-ს ჩათვლით) თანახმად საქართველოს მთავრობის დადგენილების (29 დეკემბერი 2011 წ.) 39-ე მუხლისა. ორი ეგზემპლარისთვის

Fee paid 72-00 GEL, according to the Article 31st, resolution #507 dated 29.12.2011 adopted by Georgian Government about the fees, the rules of payment and approving the service terms determined for the Notary Chamber of Georgia and for the fulfillment of notary activities, also VAT 25.92 GEL, according to Article 169th of Georgian Tax Code (including VAT), also 2-00 GEL, according to the Article 39th resolution (dated 29.12.2011).

ნოტარიუსი

/თეა კიკუაშვილი

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული
საანგარიშგებო წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

შინაარსი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	4
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	5
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	6
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	7-26

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „დარიალი ენერჯის“ ხელმძღვანელებსა და აქციონერებს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „დარიალი ენერჯის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებითაა აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, აქვს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. უზუსტობები შეიძლება

გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. არსებითი უზუსტობის რისკი, რომელიც გამოწვეულია თაღლითობით, უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი, რომელიც გამოწვეულია შეცდომით, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.
- ▶ შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთი მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან დაკავშირებით, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებდმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურასა და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება შესაბამის ოპერაციებსა და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფდეს სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვა საკითხებთან ერთად, ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს, რომლებსაც აუდიტის პროცესში გამოვავლენთ.

რუსლან ხოროშვილი

შპს „იუაი საქართველოს“ სახელით

10 მაისი, 2018 წ.

სს „დარიალი ენერჯი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი	12	34,657	460
ცვეთა	6	(6,889)	(590)
მიწის და ქონების გადასახადი		(2,579)	(2,413)
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯები	5	(1,651)	–
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(1,281)	(603)
გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები	13	(302)	(3,337)
სხვა ხარჯები	14	(2,070)	(4,889)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული მოგება/(ზარალი)		19,885	(11,372)
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		196	87
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		(13,632)	(4,746)
საკუროსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)		5,063	(16,228)
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		11,512	(32,259)
მოგების გადასახადის სარგებელი	11	–	3,117
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)		11,512	(29,142)
სხვა სრული შემოსავალი		–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი/ (ზარალი)		11,512	(29,142)

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და ხელი მოეწერა 2018 წლის 10 მაისს:

კონსტანტინე იოსელიანი
გენერალური დირექტორი

ზვიად ალავეძე
მთავარი ბუღალტერი

7-26 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	6	244,785	250,691
ძირითად საშუალებებზე გადახდილი ავანსები		-	45
არამატერიალური აქტივები		3	4
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	7	11,165	14,148
სულ გრძელვადიანი აქტივები		255,953	264,888
მოკლევადიანი აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები		28	10
გადახდილი ავანსები		23	138
დებიტორული ანგარიშები	12	2,654	607
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7	3,183	215
სულ მიმდინარე აქტივები		5,888	970
სულ აქტივები		261,841	265,858
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	8	84,233	76,706
კაპიტალის სხვა რეზერვები		3,738	3,738
აკუმულირებული ზარალი		(40,117)	(51,629)
სულ კაპიტალი		47,854	28,815
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
პროცენტული სესხები	9	164,268	185,092
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	17	17,225	17,038
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი	5	1,800	-
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		183,293	202,130
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
პროცენტული სესხები	9	29,934	25,403
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი	5	314	-
საგადასახადო დავალიანება		114	501
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები		212	9,009
სხვა დავალიანება		120	-
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		30,694	34,913
სულ ვალდებულებები		213,987	237,043
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		261,841	265,858

7-26 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „დარიალი ენერჯი“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	კაპიტალის სხვა რეზერვები	აკუმული- რებული ზარალი	სულ
ნაშთი 2015 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	74,400	(35,924)	(22,487)	15,989
სააქციო კაპიტალის გამოშვება	2,306	–	–	2,306
ქოლ-ოფციონთან დაკავშირებული ვალდებულების ჩამოწერა	–	35,924	–	35,924
დამატებით შეტანილი კაპიტალი	–	3,738	–	3,738
წლის მთლიანი სრული ზარალი	–	–	(29,142)	(29,142)
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	76,706	3,738	(51,629)	28,815
საწესდებო კაპიტალის გამოშვება (მე-8 შენიშვნა)	7,527	–	–	7,527
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	–	–	11,512	11,512
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	84,233	3,738	(40,117)	47,854

7-26 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული საანგარიშგებო წლისათვის

(ათას ლარში)

	შენიშვნა	2017	2016
საოპერაციო საქმიანობა			
დასაბეგრი მოგება/(ზარალი)		11,512	(32,259)
ფულადი კორექტივები დაბეგვრამდე ზარალის წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით			
ცვტა	6	6,889	590
კურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა/(ზარალი)			
ფინანსურ და საინვესტიციო საქმიანობაში		(5,063)	16,228
ტყის მასივის აღდგენის ხარჯი	5	1,651	-
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები		13,632	4,746
ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი		(196)	(87)
		28,425	(10,782)
საბრუნავი კაპიტალის კორექტირებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(18)	1
ცვლილებები სავაჭრო მოთხოვნებში		(2,047)	(607)
ცვლილებები ჩასათვლელ დღე-ში		-	13,647
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		115	122
ცვლილება საგადასახადო დავალიანებაში		(387)	(2,405)
ცვლილებები სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		120	-
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) ფულადი ნაკადები		26,208	(24)
გადახდილი პროცენტი		(11,497)	(11,461)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული / (საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული) წმინდა ფულადი ნაკადები		14,711	(11,485)
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(8,719)	(3,999)
მიღებული პროცენტი		196	264
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(8,523)	(3,735)
ფინანსური საქმიანობა			
ახალი აქციების გამოშვება		7,527	2,306
საკუთარი აქციების გამოსყიდვა		-	(39,662)
გამოსყიდული აქციების ხელახლა გამოშვება		-	39,662
შეზღუდული წვდომის ფულადი ნაკადების წმინდა მოძრაობა		1,995	(2,123)
პროცენტებიანი სესხების აღება		-	3,647
პროცენტებიანი სესხების დაფარვა		(12,863)	-
ფინანსურ საქმიანობაში (გამოყენებული) / საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(3,341)	3,830
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა / (შემცირება)		2,847	(11,390)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში		215	11,562
წმინდა საკურსო სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		121	43
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	7	3,183	215

5-26 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

(ათას ლარში)

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „დარიალი ენერჯი“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, ჩაჩავას ქ. 8.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, ყაზბეგის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („დარიალი ჰესი“).

ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა 2016 წლის ნოემბერში დასრულდა და კომპანიამ ელექტროენერგიის წარმოება და გაყიდვა 2016 წლის ბოლოს დაიწყო.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერთა სტრუქტურა ასეთი იყო:

	2017	2016
შპს „ენერგია“	44.27%	47.37%
შპს „ფერი“	31.38%	30.07%
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012 (შემდგომში „სატრასტო ფონდი“)	24.35%	–
რობინს კომპანი	–	22.56%
	100.00%	100.00%

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

პირვანდელი ღირებულების მეთოდის მიხედვით.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

3. ფუნქციონირებადი საწარმო

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპზე დაყრდნობით, რაც გულისხმობს აქტივების რეალიზაციას და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში.

2017 წლის 31 დეკემბრისთვის კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 24,806 ლარით აღემატებოდა და დარიალი ჰესის სრული სიმძლავრით ამუშავება ვერ მოხერხდა სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ („სსე“) მიერ დაწესებული შეზღუდვების გამო.

ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ კომპანია მომავალშიც დარჩება ფუნქციონირებად საწარმოდ და შეძლებს საჭირო ფინანსური სახსრების მოპოვებას, თავისი აქტივების რეალიზაციასა და ვალდებულებების დაფარვას ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში. ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების ადეკვატურობის შეფასებისას, კომპანია მხედველობაში იღებს შემდეგ ფაქტორებს:

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

3. ფუნქციონირებადი საწარმო (გაგრძელება)

- წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადების თარიღიდან მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში კომპანიის ფულადი სახსრების გადინება ძირითადად დაკავშირებულია ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან აღებული სესხის დაფარვასთან 2018 წლის მარტში (არადისკონტირებული თანხა - დაახლოებით 16,820 ლარი) და 2018 წლის სექტემბერში (არადისკონტირებული თანხა - დაახლოებით 13,851 ლარი). 2018 წლის 28 თებერვალს კომპანიამ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან მიიღო მოთხოვნის უფლების დათმობის წერილი, რომელიც მას შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებიდან თანხის ათვისების უფლებას აძლევდა, რათა დაეფარა 2018 წლის 1 მარტს გადასახდელი სასესხო დავალიანება. ვინაიდან 2016 წელს ჰესის მშენებლობა დასრულდა, კომპანიის შეფასებით, მოსალოდნელი არ არის კაპიტალური დანახარჯები საანგარიშგებო თარიღიდან მომდევნო თორმეტი თვის განმავლობაში, ხოლო რეგულარული საოპერაციო ხარჯები სავარაუდოდ ისეთივე იქნება, როგორც 2017 წელს და თვეში საშუალოდ 495 ლარს შეადგენს.
- კომპანიის ფულადი ნაკადები ელექტროენერგიის გაყიდვიდან გარანტირებულია სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ („ესკო“) გაფორმებული ხელშეკრულებით და ფასები ფიქსირებულია აშშ დოლარში (მე-12 შენიშვნა). 2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოიყენა მის მიერ წარმოებული სიმძლავრის მხოლოდ მესამედი, რადგან სსე-ს საკუთრებაში არსებული 110 კვ გადამცემი ხაზი ჯერ სრულად გაყვანილი არ არის და, შესაბამისად, ვერ გადასცემს დარიალი ჰესის მიერ წარმოებულ ელექტროენერგიას.

აქედან გამომდინარე, კომპანიამ შეძლო, საშუალოდ, 19,520 მგვტ/სთ ელექტროენერგიის რეალიზაცია და მისი ყოველთვიური შემოსავალი, საშუალოდ, 2,888 ლარს შეადგენდა. კომპანიის შეფასებით, 110 კვ გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები 2018 წლის მაისის ბოლოს დასრულდება და 2018 წლის ივნისიდან კომპანია შეძლებს ელექტროენერგიის სრული სიმძლავრით წარმოებას, რაც 2018 წელს კომპანიის ფულად ნაკადებს დაახლოებით 100%-ით გაზრდის. გაზრდილი ფულადი ნაკადები კომპანიას საშუალებას მისცემს, დროულად დაფაროს თავისი ვალდებულებები.

- 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებზე განთავსებული აქვს 11,165 ლარი (4,307 აშშ დოლარი). ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ვალდებულია, ამ ანგარიშზე ყოველთვის იქონიოს დავალიანების მომდევნო გადახდისთვის საკმარისი თანხა. ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის წინასწარი წერილობითი თანხმობის მიხედვით, კომპანიას ამ თანხის გამოყენება შეუძლია მხოლოდ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის მიმართ დავალიანების ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდის მიზნით. ვინაიდან კომპანიას ფულადი ნაკადები სრული სიმძლავრით არ წარმოუქმნია, მან ვერ შეძლო ამ ანგარიშზე ნაღდი ფულის საკმარისი ნაშთის შენარჩუნება და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი დათანხმდა, რომ გამოიყენოს ფულადი სახსრები სესხის მომსახურების სარეზერვო ანგარიშიდან ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის სესხის პროცენტისა და ძირითადი თანხის დასაფარად 2017 წლის მარტში, 2017 წლის სექტემბერში და 2018 წლის მარტში. კომპანიასა და ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკს შორის სიტყვიერი შეთანხმების თანახმად, იმ შემთხვევაში, თუ გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო და სამშენებლო სამუშაოები ვერ მოესწრება 2018 წლის მაისის ბოლოსთვის და კომპანია ვერ დაიწყებს ფულადი ნაკადების სრული სიმძლავრით გამოუმუშავებას, კომპანია მოელის, რომ ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკი მას უფლებას მისცემს, გამოიყენოს სესხის მომსახურების სარეზერვო ანგარიშზე განთავსებული ფულადი ნაშთი ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის მიმართ სასესხო დავალიანების ძირითადი თანხისა და პროცენტის სამომავლო დაფარვებისთვის.

ხელმძღვანელობის აზრით ზემოაღნიშნული ინიციატივების ერთობლიობა კომპანიას უზრუნველყოფს საკმარისი ლიკვიდურობით, რომ საქმიანობა 2018 წლის შემდეგაც გააგრძელოს.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია საქმიანობს.

უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

უცხოურ ვალუტაში გამოხატული და პირვანდელი ღირებულებით ასახული არაფულადი მუხლები გადაყვანილია თავდაპირველი ოპერაციების თარიღებისათვის მოქმედი სავალუტო კურსების შესაბამისად.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების კლასიფიკაცია მოკლე- და გრძელვადიანად

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლე- და გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია ისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ.
- ▶ ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ არ არსებობს ვალდებულების დაფარვის ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები მიეკუთვნება გრძელვადიან აქტივებსა და ვალდებულებებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი კონტრაქტი, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები შემდეგ კატეგორიებს მიეკუთვნება: მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები, სესხები და მისაღები ანგარიშები, დაფარვის ვადამდე ფლობილი ინვესტიციები, გასაყიდად არსებული ფინანსური აქტივები, ან წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები საჭიროების შემთხვევაში ჰეჯირებისთვის. ფინანსური აქტივების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, იმ აქტივების შემთხვევაში, რომლებიც არ არის შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით, მოგებაში და ზარალში ასახვით, ამას ემატება ფინანსური აქტივის შეძენისთვის მიკუთვნებადი გარიგების დანახარჯები.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და მისაღები ანგარიშების კატეგორიას და შემოიფარგლება ფულადი სახსრებით და მათი ეკვივალენტებით და სავაჭრო მოთხოვნებით.

შემდგომი შეფასება დამოკიდებულია ფინანსური აქტივის კლასიფიკაციაზე.

სესხები და მისაღები ანგარიშები არის არაწარმოებული ფინანსური აქტივები, ფიქსირებული ან განსაზღვრული გადახდებით, რომლებიც არ არის კოტირებული აქტიურ ბაზარზე. თავდაპირველი შეფასების შემდეგ ასეთი ფინანსური აქტივების შემდგომი შეფასება ხორციელდება ამორტიზებადი ღირებულების შესაბამისად, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით (EIR), გაუფასურების გამოკლებით. ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლების ნაწილში. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი სახსრების მიღების ვადა,
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. თუ კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და ასევე არ გადასცა აქტივზე კონტროლი, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას მის მიერ ამ აქტივის შემდგომი გამოყენების ფარგლებში. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადაცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ დატოვებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

გაუფასურება

კომპანია თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის აფასებს ფინანსური აქტივის ან ფინანსური აქტივების ჯგუფის გაუფასურების რამე ობიექტური ნიშნის არსებობას. გაუფასურებასთან საქმე გვაქვს მაშინ, როდესაც აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდეგ მომხდარი ერთი ან მეტი მოვლენა („ზარალის დადგომის შემთხვევა“) გავლენას ახდენს ფინანსური აქტივიდან ან ფინანსური აქტივების ჯგუფიდან მისაღები ფულადი სახსრების მომავალში მოსალოდნელ ნაკადებზე, რომელთა სარწმუნოდ განსაზღვრაც შესაძლებელია. გაუფასურების არსებობის ობიექტური ნიშანი შეიძლება იყოს ის ფაქტი, რომ დებიტორი ან დებიტორთა ჯგუფი განიცდის მნიშვნელოვან ფინანსურ სირთულეებს, არღვევს სესხის პროცენტის ან ძირითადი თანხის გადახდის ვალდებულებას, არსებობს გაკოტრების ან სხვა სახის ფინანსური რეორგანიზაციის მაღალი ალბათობა და ხელთ არსებული მონაცემები მიუთითებს ფულადი სახსრების მოსალოდნელი მომავალი ნაკადების შემცირებაზე, მაგალითად, როგორცაა ცვლილებები ვადაგადაცილებული გადახდების დონეში ან ეკონომიკურ პირობებში, რომლებსაც უკავშირდება ვალდებულებების შეუსრულებლობა.

კომპანია ინდივიდუალურად აფასებს თავისი თითოეული ფინანსური აქტივის გაუფასურებას.

გაუფასურების ნებისმიერი ზარალის დადგენილი თანხა აღირიცხება, როგორც სხვაობა აქტივების საბალანსო ღირებულებასა და სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულებას შორის (მოსალოდნელი სამომავლო საკრედიტო ზარალის გამოკლებით, რომელსაც ჯერ ადგილი არ ჰქონია). მოსალოდნელი სამომავლო ფულადი ნაკადების მიმდინარე ღირებულება დისკონტირებულია ფინანსური აქტივის თავდაპირველი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

აქტივის საბალანსო ღირებულება მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის მეშვეობით და ზარალის აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. პროცენტი კვლავაც ერიცხება შემცირებულ საბალანსო ღირებულებას იმ განაკვეთით, რომელიც გამოიყენება სამომავლო ფულადი ნაკადების დისკონტირებისთვის გაუფასურების შედეგად განცდილი ზარალის შესაფასებლად.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

სესხები, მათთან დაკავშირებულ რეზერვთან ერთად ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც მომავალში მათი ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს და ყველა უზრუნველყოფის საგანი რეალიზებულია ან გადაცემულია კომპანიისთვის. თუ მომდევნო წლის განმავლობაში გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი გაიზრდება ან შემცირდება გაუფასურების აღიარების შემდგომი მოვლენის გამო, მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი იზრდება ან მცირდება გაუფასურების რეზერვის ანგარიშის კორექტირებით. თუ ჩამოწერების ამოღება მომავალში მოხერხდება, იგი აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში. თუ სამომავლო ჩამოწერის ამოღება მოხერხდება, იგი გატარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგების ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული ხარჯების ნაწილის კრედიტში.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგებასა და ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და გადასახდელი ანგარიშები, დებიტორული დავალიანება ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განკუთვნილია ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშებისა და დებიტორული დავალიანების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2017 წლის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების კატეგორიას და მოიცავს პროცენტთან სესხებს და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, პროცენტის სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების შემდგომი შეფასება ხდება ამორტიზებადი ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებადი ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ცვეთა აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების სახით.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც ხდება არსებული ფინანსური ვალდებულების ჩანაცვლება სხვა ვალდებულებით იმავე კრედიტორის წინაშე არსებითად განსხვავებული პირობების ან ისეთი მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობების საფუძველზე, ასეთი ჩანაცვლება ან ცვლილება განიხილება, როგორც საწყისი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგაქვითვა

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთგაქვითება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში მხოლოდ მაშინ, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგაქვითვის იურიდიული უფლება და არსებობს აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციისა და ვალდებულებების დაფარვის სურვილი.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები მთლიანად აღრიცხულია პირვანდელი ღირებულებით, საიდანაც გამოკლებულია აკუმულირებული ცვეთა და გაუფასურების შედეგად მიღებული აკუმულირებული ზარალი, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. პირვანდელი ღირებულება მოიცავს შესყიდვებთან პირდაპირ მიკუთვნებად დანახარჯებს. კომპანიის მიერ აგებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს. კომპანიის აქტივების სანაცვლოდ აქციონერების მიერ კაპიტალში შეტანილი აქტივების თვითღირებულება ფასდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, თუ ამ სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია. თუ კომპანიას არ შეუძლია მიღებული არაფულადი აქტივების სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება, მან უნდა შეაფასოს მათი ღირებულება და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში არაპირდაპირ, გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარაა მოსალოდნელი.

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას.

ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

მიმდინარე და შესადარის პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

სატრანსპორტო საშუალებები

3-5 წელი

საოფისე აღჭურვილობა

3-5 წელი

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ე) სამართლიანი ღირებულების შეფასება

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს სამართლიანი ღირებულებით აფასებს თითოეული საბალანსო ანგარიშის შედგენის თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება იმ დაშვებას ეყრდნობა, რომ აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგება შედეგად:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი კომპანიისთვის ხელმისაწვდომი უნდა იყოს.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების შეფასება ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან ბაზრის სხვა მონაწილისათვის მიყიდვით, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძევა, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებს საბაზრო მონაცემებს და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

ყველა აქტივი და ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულება შეფასებულია ან წარმოდგენილია ფინანსურ ანგარიშგებაში, დაჯგუფებულია სამართლიანი ღირებულების ქვემოთ მოცემული იერარქიის მიხედვით, ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის საფუძველზე, რომელიც მნიშვნელოვანია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალი მონაცემის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

სამართლიანი ღირებულების შესახებ ინფორმაციის წარმოდგენის მიზნით, კომპანიამ განსაზღვრა აქტივებისა და ვალდებულებების კლასები მათი დანიშნულების, მახასიათებლების და რისკების, ასევე სამართლიანი ღირებულების ზემოაღნიშნულ იერარქიაში მათი დონის საფუძველზე.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(ვ) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის სავარაუდო გასაყიდი ფასი ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში, რომელსაც აკლდება დასრულების და რეალიზაციის ხარჯი.

(ზ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

კომპანიის არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, გაუფასურების ნიშნების აღმოჩენის მიზნით. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში განისაზღვრება აქტივის აღდგენითი ღირებულება. გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, თუ აქტივის ან მასთან დაკავშირებული ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის სავარაუდო აღდგენით ღირებულებას.

აქტივების ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენითი ღირებულება არის გამოყენების ღირებულებასა და გაყიდვის ხარჯით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებას შორის უდიდესი. გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდელი დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აქტივების დამახასიათებელ რისკებს. გაუფასურებაზე შემოწმების მიზნით აქტივები, რომლებიც ინდივიდუალურად არ მოწმდება, ჯგუფდება უმცირეს ჯგუფებად, რომლებიც სხვა აქტივებისგან, აქტივების ჯგუფისგან ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულისგან დამოუკიდებლად წარმოქმნის ფულად ნაკადებს უწყვეტი გამოყენების პირობებში.

გაყიდვების ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი გამოიყენება.

კომპანია გაუფასურებას დეტალური ბიუჯეტებისა და ფინანსური პროგნოზების საფუძველზე გამოითვლის. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები, ჩვეულებრივ, ჰესის ექსპლუატაციაში მიღებიდან ათწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება შემდგომი პერიოდის სამომავლო ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი პროპორციულად გადანაწილდება ამ ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულში არსებული აქტივების საბალანსო ღირებულებაზე. გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აისახება. ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის ფასდება არსებობს თუ არა იმის ნიშნები, რომ გაუფასურებით გამოწვეული უკვე აღიარებული ზარალი შეიძლება აღარ არსებობდეს ან შემცირებული იყოს. ასეთი ნიშნის არსებობის შემთხვევაში კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის აღდგენითი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. აღდგენის შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის აღდგენით ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც მას ექნებოდა, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. ასეთი აღდგენა აღირიცხება გაუფასურების შეზღუდვის სახით, თუ აქტივი არ არის აღრიცხული გადაფასებული ღირებულებით. ამ შემთხვევაში შეზღუდება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული დანაკარგების, მათ შორის სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების აღიარება ხდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში გაუფასურებელი აქტივის ფუნქციის შესაბამის ხარჯის კატეგორიებში.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები

(i) მიმდინარე მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-11 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც იანგარიშება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდით წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება, როგორც ვალდებულება და ხარჯი იმ პერიოდში, რომელშიც დივიდენდები გამოცხადდა, მიუხედავად იმისა, თუ ფაქტობრივად რომელი თარიღით ან რომელ პერიოდში მოხდა დივიდენდების გადახდა. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო დავალიანებებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოშობათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. ჯგუფის მფლობელებისთვის დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადი საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და გაცხადდება, როგორც მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი მოგება-ზარალის კონსოლიდირებულ ანგარიშგებაში.

(ii) დამატებითი ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, რა შემთხვევაშიც დამატებითი ღირებულების გადასახადის აღიარება მოხდება აქტივის შესყიდვაზე გაწეულ დანახარჯებში ან ხარჯის მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებითი ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები შედგება ბანკებში ნაღდი ფულის ნაშთისგან.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას წარსული მოვლენების გამო აქვს მიმდინარე იურიდიული თუ არაკონტრაქტული ვალდებულება და მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

რესურსების გადინება ვალდებულების დასაფარად, ასევე, შესაძლებელია ვალდებულების თანხის სარწმუნოდ განსაზღვრა. ნებისმიერ ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯი წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე.

თუ ფულის დროითი ღირებულების გავლენა მნიშვნელოვანია, ანარიცხების დისკონტირება ხდება მიმდინარე დაბეგვრამდელი განაკვეთით, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში ასახავს ამ ვალდებულებისთვის დამახასიათებელ რისკებს. დისკონტირების გამოყენების შემთხვევაში, ანარიცხების ზრდა დროის გასვლის გამო აღიარებულია ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯების ნაწილში.

(ლ) წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრული გარიგებები

მიღებული არაფულადი აქტივები და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში ფასდება ამ აქტივების სამართლიანი ღირებულებით, თუ ამ სამართლიანი ღირებულების წინასწარ სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია. თუ მიღებული არაფულადი აქტივების სამართლიანი ღირებულების სარწმუნოდ შეფასება შეუძლებელია, ამ აქტივების ღირებულება და შესაბამისი ზრდა კაპიტალში ფასდება გამოყოფილი წილობრივი ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების მიხედვით.

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(მ) სახელმწიფო გრანტები

სახელმწიფო გრანტების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც არსებობს სათანადო რწმუნება, რომ ასეთი გრანტი მიიღება და მასთან დაკავშირებული ყველა პირობა დაკმაყოფილდება. როდესაც გრანტი შეეხება ხარჯების მუხლს, მისი სისტემატური აღიარება ხდება შემოსავლის სახით იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელშიც აღირიცხება ამ გრანტით დასაფარი შესაბამისი დანახარჯები. როდესაც გრანტი უკავშირდება აქტივს, იგი შემოსავლად აღირიცხება თანაბარი ოდენობებით შესაბამისი აქტივის მოსალოდნელი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში.

როდესაც კომპანია გრანტებს იღებს არაფულადი აქტივების სახით, აქტივი და გრანტი აღირიცხება ნომინალური ღირებულებებით და აისახება მოგებაში ან ზარალში ექსპლუატაციის მოსალოდნელ ვადაზე შესაბამისი აქტივის სარგებლის გამოყენების მიხედვით თანაბარი წლიური ოდენობით.

(ნ) სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებული დანახარჯები

ნასესხები სახსრები, რომლებიც პირდაპირ უკავშირდება დაუმთავრებელი კაპიტალური პროექტის შესყიდვას, აშენებას ან წარმოებას, კაპიტალიზდება და დაემატება მშენებლობის განმავლობაში გაწეულ პროექტის დანახარჯებს მანამ, სანამ ეს აქტივები ჩაითვლება არსებითად მზად დანიშნულებისამებრ გამოსაყენებლად, ანუ შესაძლებელი იქნება მათი კომერციული ექსპლუატაცია. კაპიტალიზაციის დასაწყისად ითვლება თარიღი, რომლისთვისაც ყველა შემდეგი კრიტერიუმი დაკმაყოფილებულია: i) კომპანია გასწევს დანახარჯებს აქტივზე, ii) კომპანია გასწევს სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს და iii) კომპანია გადადგამს აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის მოსამზადებელ ნაბიჯებს.

თუ ფულადი სახსრები კონკრეტულად პროექტის დასაფინანსებლად არის ნასესხები, კაპიტალიზებული თანხა წარმოადგენს ფაქტობრივად გაწეულ ნასესხებ სახსრებს. თუ კონკრეტულად პროექტის დასაფინანსებლად ნასესხები სახსრებიდან მოკლე ვადით ხელმისაწვდომია თანხების ზედმეტობა, ამ თანხების დროებითი ინვესტიციიდან მიღებული შემოსავალი ასევე კაპიტალიზდება და გამოიქვითება მთლიანი კაპიტალიზებული ნასესხები სახსრებიდან. თუ პროექტის დასაფინანსებლად გამოყენებული ფულადი სახსრები შეადგენს ზოგადი ნასესხები სახსრების ნაწილს, კაპიტალიზებული თანხა გამოითვლება წლის განმავლობაში კომპანიის შესაბამისი ზოგადი ნასესხები სახსრებისთვის გამოყენებული განაკვეთების საშუალო შეწონილი განაკვეთის საფუძველზე. ყველა სხვა ნასესხები სახსრების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გაიწევა ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ნასესხები სახსრები, რომლებიც წარმოადგენს სამშენებლო პროექტების ფინანსურ ხელშეკრულებებთან დაუკავშირებელ თავიდან აცილებად დანახარჯებს და ამიტომ პირდაპირ არ არის მიკუთვნებადი ამ შესაბამისი აქტივების მშენებლობასთან, აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, რომელშიც ისინი გაიწეა. ეს ნასესხები სახსრები, როგორც წესი, მაშინ წარმოიშობა, როდესაც ფულადი სახსრების ათვისება ხდება კომპანიის მიზნობრივი თუ ზოგადი დაფინანსების პროდუქტებიდან, რომლებიც წარმოადგენს დასაფინანსებელი პროექტებისთვის უახლოეს ვადაში საჭირო ფულადი ნაკადების ზედმეტობას, და ფულადი სახსრების ათვისება ხდება სახელშეკრულებო ვალდებულებით გათვალისწინებულზე ადრე.

(ო) შემოსავალი

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებელის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემისთვის („სსე“) მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება სსე-ს მიერ მომზადებული ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტით.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(პ) სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია ამ სტანდარტების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

ფასს (IFRS) 9 „ფინანსური ინსტრუმენტები“

2014 წლის ივლისში ბასსს-მა გამოსცა ფასს 9-ის „ფინანსური ინსტრუმენტები“ ბოლო ვერსია, რომელიც ანაცვლებს ბასს 39-ს „ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება“ და ფასს 9-ის ყველა წინა ვერსიას. ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტების პროექტის ბუღალტრული აღრიცხვის სამივე ასპექტს აერთიანებს: კლასიფიკაცია და შეფასება, გაუფასურება და ჰეჯირების აღრიცხვა. ფასს 9 ძალაშია 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისათვის, ამასთან დაშვებულია უფრო ადრე გამოყენებაც. გარდა ჰეჯირების აღრიცხვისა, სავალდებულოა რეტროსპექტული გამოყენება, მაგრამ შედარებადი ინფორმაციის წარმოდგენა სავალდებულო არ არის. ჰეჯირების აღრიცხვის შემთხვევაში, მოთხოვნები, როგორც წესი, პერსპექტიულად გამოიყენება, გარკვეული იშვიათი გამონაკლისებით.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 9-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავისი ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

ფასს (IFRS) 15 „შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან“

ფასს 15 გამოიცა 2014 წლის მაისში და განსაზღვრავს ხუთეტაპიან მოდელს, რომელიც გამოიყენება კლიენტებთან გაფორმებული კონტრაქტებიდან მიღებული შემოსავლების ასახვისთვის. ფასს 15-ის მიხედვით, შემოსავლების აღიარება მოხდება იმ ანაზღაურების ოდენობით, რომელსაც საწარმო მოელის კლიენტისთვის საქონლის ან მომსახურების მიწოდების სანაცვლოდ.

შემოსავლების ახალი სტანდარტი ჩაანაცვლებს ფასს-ის მიხედვით შემოსავლების აღიარების ყველა არსებულ წესს. სრული რეტროსპექტული გამოყენება ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული გამოყენება სავალდებულოა 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. დასაშვებია უფრო ადრე გამოყენებაც.

კომპანია აპირებს ახალი სტანდარტის მიღებას მისი ძალაში შესვლის თარიღისთვის სრული რეტროსპექტული მეთოდის გამოყენებით. ზოგადად, კომპანია არ ელის, რომ ფასს 15-ის მიღების მერე მას მნიშვნელოვანი გავლენა ექნება თავისი ფინანსური მდგომარეობის ინდივიდუალურ ანგარიშგებაზე და საკუთარ კაპიტალზე.

ფასს (IFRS) 16 „იჯარა“

ფასს (IFRS) 16 გამოიცა 2016 წლის იანვარში და ჩაანაცვლებს ბასს (IAS) 17-ს „იჯარა“, ფაისკ (IFRIC) 4-ს „როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას“, იმკ (SIC) 15-ს „საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება“ და იმკ (SIC) 27-ს „გარიგებების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას“. ფასს (IFRS) 16-ში მოცემულია იჯარის აღიარების, შეფასების, წარდგენისა და განმარტებითი შენიშვნების პრინციპები და მოიჯარისგან მოითხოვს ყველა იჯარის აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ბასს (IAS) 17-ის მიხედვით ფინანსური იჯარის აღრიცხვის ანალოგიურად. სტანდარტი ითვალისწინებს აღიარების ორ გამონაკლისს მოიჯარეებისთვის - „დაბალი ღირებულები მქონე“ აქტივების (მაგ. პერსონალური კომპიუტერები) იჯარა და მოკლევადიანი იჯარა (ე. ი. იჯარა 12-თვიანი ან ნაკლები ვადით). საიჯარო ხელშეკრულების ძალაში შესვლის თარიღისთვის, მოიჯარე აღიარებს ვალდებულებას საიჯარო გადასახადის გადახდის თაობაზე (ე. ი. საიჯარო ვალდებულება) და აქტივს, რომელიც წარმოადგენს უფლებას შესაბამისი აქტივის გამოყენებაზე იჯარის ვადის

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

განმავლობაში (ე. ი. აქტივის გამოყენების უფლება). მოიჯარეები ვალდებულები არიან ცალკე აღიარონ საიჯარო ვალდებულების საპროცენტო ხარჯი და აქტივის გამოყენების უფლების საამორტიზაციო ხარჯი.

მოიჯარე ასევე ვალდებულია გარკვეული მოვლენების დადგომის შემთხვევაში (მაგ. იჯარის ვადის შეცვლა, სამომავლო საიჯარო გადასახადებში ცვლილება მათი განსაზღვრისთვის გამოყენებული ინდექსის ან განაკვეთის ცვლილების გამო) ხელახლა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. მოიჯარე ზოგადად საიჯარო ვალდებულების ხელახლა შეფასების თანხას აღიარებს, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირებას.

მეიჯარის აღრიცხვა ფასს 16-ის მიხედვით არსებითად არ განსხვავდება ბასს 17-ის თანახმად არსებული პრაქტიკისგან. მეიჯარე გააგრძელებს ყველა იჯარის კლასიფიცირებას იმავე პრინციპით, როგორითაც ბასს 17-ის მიხედვით და გამიჯნავს ორი ტიპის იჯარას: საოპერაციოს და ფინანსურს.

ფასს 16-ით როგორც მოიჯარეებს, ისე მეიჯარეებს ავალდებულებს უფრო დეტალური განმარტებითი შენიშვნების წარმოდგენას, ვიდრე ეს ბასს 17-ის თანახმად ხდებოდა.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

4. სააღრიცხვო პოლიტიკის ძირითადი პრინციპები (გაგრძელება)

(პ) სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა (გაგრძელება)

ფასს 16 ძალაში შედის 2019 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ნაადრევი გამოყენება, თუმცა საწარმოს მიერ ფასს 15-ის გამოყენებაზე ადრე არა. მოიჯარემ შეიძლება გადაწყვიტოს სტანდარტის გამოყენება მთლიანად რეტროსპექტული ან მოდიფიცირებული რეტროსპექტული მიდგომით. სტანდარტის გარდამავალი დებულებები გარკვეულ შედგენილებებს ითვალისწინებს.

კომპანია არ მოელოა ფასს 16-ის ვადაზე ადრე მიღებას და ამ ეტაპზე აფასებს ფასს 16-ის გავლენას თავის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ფასს (IFRS) 2 „წილობრივი გადახდის ოპერაციების კლასიფიკაცია და შეფასება“ – ცვლილებები ფასს 2-ში

ბასსს-მა გამოსცა ცვლილებები ფასს 2-ში „წილობრივი გადახდა“, რომლებიც ეხება სამ ძირითად საკითხს: უფლების გადაცემის პირობების გავლენას ფულით განსაზღვრული წილობრივი გადახდის გარიგებებზე; ურთიერთგაქვითვის პირობის მქონე წილობრივი გადახდის გარიგების კლასიფიკაციას დაკავებული გადასახადის ვალდებულებებისთვის; და ბუღალტრულ აღრიცხვას ისეთ შემთხვევებში, როდესაც წილობრივი გადახდის გარიგების პირობების შეცვლის შედეგად, იგი ფულით განსაზღვრულის კატეგორიიდან წილობრივი ინსტრუმენტებით განსაზღვრულ კატეგორიაში გადადის. ცვლილების მიღებისას საწარმოებს მოეთხოვებათ ცვლილებების გამოყენება წინა პერიოდების გადანაგარიშების გარეშე, მაგრამ რეტროსპექტულად გამოყენება ნებადართულია იმ შემთხვევაში, თუ საწარმო მას გამოიყენებს სამივე ცვლილების შემთხვევაში და ასევე დაკმაყოფილდება სხვა კრიტერიუმებიც. ცვლილებები ძალაში შედის 2018 წლის 1 იანვრიდან დაწყებული წლიური პერიოდებისთვის. ნებადართულია ვადაზე ადრე გამოყენება. ამ ცვლილებებს, სავარაუდოდ, გავლენა არ ექნება კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

5. შეფასებები და დაშვებები

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე და პირობითი ვალდებულებების განმარტებით შენიშვნებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე.

გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები

2017 წლისა და 2016 წლის განმავლობაში, კომპანიამ გასწია დანახარჯები გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციაზე, რომლებსაც იგი არ ფლობს და არ გადაეცემა კომპანიას საკუთრებაში. შესაბამისად, კომპანია რეაბილიტაციის ხარჯებს აღიარებს პერიოდის ხარჯად სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში (მე-13 შენიშვნა).

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს. თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რომლებიც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

5. შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

ტყის მასივის აღდგენის ხარჯის რეზერვი

ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული სასესიო ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას დაევალა სოციალური და ეკოლოგიური განვითარების გეგმის შემუშავება. ამ გეგმაში ჩადებული ერთ-ერთი მოთხოვნა ტყის მასივის აღდგენაა.

ტყის მასივის აღდგენის 2017 წელს მომზადებული სამუშაო გეგმის მიხედვით, მთელი ტერიტორიის ტყის მასივის აღდგენის სამუშაოები 2017-2030 წლებში ჩატარდება. ამ რეზერვის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისას გაკეთდა წინასწარი შეფასებები დისკონტირების განაკვეთთან და ხარჯთაღრიცხვასთან დაკავშირებით. რეზერვის საბალანსო ღირებულება 2017 წლის 31 დეკემბრისთვის იყო 2,114 ლარი (2016 წ.: ნული). კომპანიის შეფასებით, დანახარჯების რეალიზაცია მოხდებოდა 14 წლის ვადაში ტყის მასივების აღდგენის სამუშაოს დასრულებისთანავე და გამოითვლის რეზერვს დისკონტირებული ფულადი ნაკადების მეთოდის გამოყენებით 7.5%-იან დისკონტირების განაკვეთზე დაყრდნობით.

6. ძირითადი საშუალებები

	მიწა	საოფისე აღჭურ- ვილობა	სატრან- სპორტო საშუა- ლებები	მანქანა- დანად- გარები	სათადარიგო ნაწილები	დაუმთავ- რებელი მშენებლობა	სულ
თვითღირებულება							
2015 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	2	62	168	–	–	212,990	213,222
შემოსვლები	–	28	–	–	–	38,128	38,156
გადატანები*	–	–	–	251,118	–	(251,118)	–
2016 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	2	90	168	251,118	–	–	251,378
შემოსვლები	–	47	77	502	357	–	983
2017 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	2	137	245	251,620	357	–	252,361
დაგროვილი ცვეთა							
2015 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	–	(39)	(58)	–	–	–	(97)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(9)	(26)	(555)	–	–	(590)
2016 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	–	(48)	(84)	(555)	–	–	(687)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(17)	(32)	(6,840)	–	–	(6,889)
2017 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	–	(65)	(116)	(7,395)	–	–	(7,576)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2016 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	2	42	84	250,563	–	–	250,691
2017 წლის 31 დეკემბრის							
მდგომარეობით	2	72	129	244,225	357	–	244,785

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

*2016 წლის 1 დეკემბერს დაიწყო ჰესის ექსპლუატაცია და დაუმთავრებელი მშენებლობის ღირებულება გადატანილი იქნა მანქანა-დანადგარებში.

2014 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ გააფორმა პირობითი დათმობის ხელშეკრულება, რომლის მიხედვითაც კომპანიის მთლიანი ნაგებობა და მანქანა-დანადგარები გადაეცემა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკს მის მიმართ სასესხო დავალიანების გადაუხდელობის შემთხვევაში.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

7. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2017	2016
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	3,183	215

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა საპროცენტო შემოსავალმა 2017 წელს 151 ლარი შეადგინა (2016 წ.: 72 ლარი).

შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები მოიცავს 11,165 ლარის ოდენობის ფულად სახსრებს (2016 წ.: 14,148 ლარი), რომლებიც ასრულებს ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან გაფორმებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით სავალდებულო სესხის მომსახურების ანგარიშის ფუნქციას (მე-9 შენიშვნა).

შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებზე საპროცენტო შემოსავალი 2017 წელს 45 ლარს შეადგენდა (2016 წ.: 15 ლარი).

8. საკუთარი კაპიტალი

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი შედგება 47,433,333 (2016 წ.: 44,333,333) ნებადართული და გამოშვებული ხმის თანაბარი უფლების მქონე ჩვეულებრივი აქციისგან, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება 1 აშშ დოლარია.

2017 წელს კომპანიამ გამოუშვა 3,100,000 ახალი აქცია თავისი არსებული აქციონერებისთვის. კომპანიებმა შპს „ფერი“ და Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012 კომპანიის კაპიტალში 3,100 ათასი აშშ დოლარი (7,527 ლარი) შეიტანეს. მიღებული ფულადი სახსრები გამოყენებული იქნა 2016 წლის 31 დეკემბრისთვის ძირითად საშუალებებთან დაკავშირებული დაუფარავი დავალიანების გადასახდელად.

2016 წლის 29 დეკემბერს კომპანიამ გამოიყენა თავისი ქოლ-ოფციონი სს „საქართველოს ენერგეტიკის განვითარების ფონდის“ საკუთრებაში არსებული ყველა აქციის შესასყიდად. ქოლ-ოფციონის ხელშეკრულების გაფორმებისა და მისი გამოყენების თარიღებს შორის ლარის მიმართ აშშ დოლარის კურსის ცვლილებით გამოწვეული 3,738 ლარის სხვაობა კაპიტალის სხვა რეზერვებში აღირიცხა დამატებით შეტანილი კაპიტალის სახით.

კომპანიის ნებადართული და გამოშვებული აქციების რაოდენობა:

	2017	2016
შპს „ენერგია“	21,000,000	21,000,000
შპს „ფერი“	14,883,333	13,333,333
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012	11,550,000	–
რობინს კომპანი	–	10,000,000
	47,433,333	44,333,333

წლის განმავლობაში საწესდებო კაპიტალში განხორციელებული შენატანები:

	2017	2016
	ლარში	ლარში
	აშშ დოლარში	აშშ დოლარში

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

შპს „ფერი“	27,069	14,883	23,314	13,333
რობინს კომპანი	–	–	17,488	10,000
Lock W. Home Irrevocable Trust dated December 2012	21,260	11,550	–	–
შპს „ენერგია“	35,904	21,000	35,904	21,000
სულ	84,233	47,433	76,706	44,333

კომპანიის საწესდებო კაპიტალი აშშ დოლარშია გამოხატული.

2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ყველა ჩვეულებრივი აქცია დაგირავებული იყო მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

9. პროცენტური სესხები

	2017	2016
პროცენტური სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების მიმდინარე ნაწილი	29,934	25,403
პროცენტური სესხებისა და გადასახდელი ანგარიშების გრძელვადიანი ნაწილი	164,268	185,092
სულ პროცენტური სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	194,202	210,495

2014 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ გააფორმა სასესხო ხელშეკრულება ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან 80,000 ათასი აშშ დოლარის საკრედიტო ხაზზე (დაახლოებით 211,744 ლარი). ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკის საკრედიტო ხაზი გამოხატულია აშშ დოლარში და აქვს 10-წლიანი ვადა.

პროცენტური სესხებზე საპროცენტო ხარჯი 2017 წელს 13,340 ლარი (2016 წ.: 12,481 ლარი) იყო. კაპიტალიზაცია დაუმთავრებელ მშენებლობაში წლის განმავლობაში წილს შეადგენდა (2016 წ.: 7,735 ლარი).

2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აკმაყოფილებდა ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან სასესხო ხელშეკრულების პირობებს.

10. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	1 იანვარი 2017 წ.	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	სავალუტო კურსის მოძრაობა	31 დეკემბერი 2017 წ.
პროცენტური სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	210,495	(24,360)	13,340	(5,273)	194,202

	1 იანვარი 2016 წ.	ფულადი ნაკადები	ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	სავალუტო კურსის მოძრაობა	31 დეკემბერი, 2016 წ.
პროცენტური სესხები და გადასახდელი ანგარიშები	185,714	(7,814)	12,481	20,114	210,495

11. მოგების გადასახადი

2016 წლის ივნისში საქართველოს საგადასახადო კანონში ცვლილებები შევიდა მოგების გადასახადთან დაკავშირებით. ცვლილებები ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვრიდან და გავრცელდა საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, რომლებისთვისაც ძალაში შესვლის თარიღი 2019 წლის 1 იანვრით განისაზღვრა. ახალი ნორმატიული აქტების თანახმად, მოგების გადასახადით იბეგრება დივიდენდების სახით იმ მფლობელებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, და არა მიღებული მოგება. დივიდენდების განაწილებაზე გადასახდელი გადასახადის ოდენობა გამოითვლება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. კომპანიებს უფლება აქვთ, ჩაითვალონ 2008-2016 წლებში მიღებული მოგებიდან განაწილებულ დივიდენდებთან

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

დაკავშირებული მოგების გადასახადის ვალდებულება, არსებული ნორმატიული აქტების მიხედვით შესაბამისი პერიოდისთვის გადახდილი მოგების გადასახადის ოდენობით. საქართველოს რეზიდენტ კომპანიებს შორის დივიდენდების განაწილება არ იბეგრება მოგების გადასახადით.

ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შეაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2017 წელს კომპანიას არ გადაუხდია დივიდენდები, ამიტომ მოგების გადასახადი ნულს შეადგენდა. 2016 წელს კომპანიამ აღიარა გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების შემობრუნების შედეგად მიღებული მოგების გადასახადის 3,117 ლარის ოდენობის სარგებელი მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

11. მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

მოგების გადასახადის სარგებლისა შეჯერება საქართველოს შიდა საგადასახადო განაკვეთისა და სააღრიცხვო მოგების ნამრავლთან 2017 წლისა და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლებისთვის ასეთია:

	2017	2016
წმინდა დივიდენდები / დასაბეგრი ზარალი	–	(32,259)
კანონით დადგენილი საგადასახადო განაკვეთი	15/85	15%
თეორიული მოგების გადასახადის სარგებელი კანონმდებლობით გათვალისწინებული გადასახადის განაკვეთის მიხედვით	–	4,839
პირობითი მოგება	–	(595)
აუღიარებელი გადავადებული საგადასახადო აქტივები	–	(38,541)
საგადასახადო კანონმდებლობაში შესული ცვლილების ეფექტი	–	37,414
მოგების გადასახადის სარგებელი/(ზარალი)	–	3,117

12. შემოსავალი

2014 წლის 18 ივლისს კომპანიამ გააფორმა ხელშეკრულება სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორთან“ („ესკო“) ათი წლის განმავლობაში ელექტროენერგიის გარანტირებულ შესყიდვაზე.

ამ ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას ევალება ელექტროენერგიის მიწოდება ესკოსთვის ზამთრის თვეებში (დეკემბერში, იანვარსა და თებერვალში) გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად. დარჩენილი 9 თვის განმავლობაში, კომპანიას უფლება აქვს გაყიდოს, ხოლო ესკო ვალდებულია, იყიდოს კომპანიისგან ელექტროენერგია გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად ოქტომბერში, ნოემბერსა და მარტში, ხოლო 1 კვტ/სთ 5.5 აშშ ცენტად დანარჩენ ექვს თვეში.

2017 წლის განმავლობაში კომპანია ელექტროენერგიას მხოლოდ ესკოზე ჰყიდდა. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, 2,654 ლარის სავაჭრო მოთხოვნები ესკოსთვის არის მიკუთვნებული (2016 წ.: 460 ლარი). სავაჭრო მოთხოვნები არ არის ვადაგადაცილებული, მათ პროცენტი არ ერიცხება და დაფარვის ვადა 15 დღეა.

13. გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დანახარჯები

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

კომპანიას, სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემას“ და საქართველოს მთავრობას შორის 2015 წლის 31 ივლისს გადამცემი ხაზის სარეაბილიტაციო სამუშაოების შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია კისრულობს არსებული 110 კვ. გადამცემი ხაზების განახლებისა და რეაბილიტაციის ხარჯებს. ეს ხაზები რჩება სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის“ საკუთრებაში და მათ კომპანია გამოიყენებს ექსპლუატაციაში მიღებიდან სსე-ს ჩვეულებრივი ტარიფებით, გაწეული დანახარჯებიდან სარგებლის მიღების გარეშე.

2017 წლის განმავლობაში კომპანიამ სარეაბილიტაციო და გასაახლებელ სამუშაოებზე 302 ლარის ხარჯი გასწია (2016 წ.: 3,337 ლარი).

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

14. სხვა ხარჯები

	2017	2016
დაზღვევა	743	157
პროფესიული მომსახურება	247	150
ტექნიკური მომსახურების ხარჯები	187	–
დაცვა-უსაფრთხოების ხარჯები	173	48
წარმომადგენლობითი ხარჯები	102	–
იჯარა და ქირა	98	93
საწვავი	40	52
კომუნალური მომსახურება	34	11
ბანკის მომსახურების საკომისიო	23	21
საურავი აღჭურვილობის დამონტაჟების დაგვიანებით დაწყებისთვის	–	3,135
უსასყიდლოდ გადაცემული აქტივები	–	631
ტყის მასივის განახლება	–	196
სხვა	423	395
	2,070	4,889

პროფესიული მომსახურების გასამრჯელო მოიცავს კომპანიის 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის საზღაურს 46 ლარის ოდენობით (2016 წ.: 53 ლარი).

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება პროცენტიანი სესხებისგან, ძირითად საშუალებებში გადასახდელი ანგარიშებისგან და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას მიმდინარე ანგარიშებზე განთავსებული აქვს საწესდებო კაპიტალის გამოშვების შედეგად მიღებული და პროცენტიანი სესხები სახით ნასესხები ფულადი სახსრები.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ ფინანსური რისკის მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მომწოდებელი ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით ჯგუფს ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს ფინანსური საქმიანობიდან გამომდინარე, ბანკებსა და ფინანსურ ინსტიტუტებში განთავსებული ანაზღაურების ჩათვლით.

კომპანიას საკრედიტო რისკი აქვს მხოლოდ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების (ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში), შეზღუდული წვდომის დეპოზიტებისა და სავაჭრო მოთხოვნების ოდენობით. ნაღდი ფულის ნაშთი განთავსებულია ერთ-ერთ უმსხვილეს ქართულ ბანკში, ხოლო შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები განთავსებულია ერთ-ერთ უდიდეს გერმანულ ბანკში. ფულადი სახსრები და

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

მათი ეკვივალენტები, შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები და სავაჭრო მოთხოვნები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შემლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. მე-3 შენიშვნაში უფრო დეტალურად არის აღწერილი ლიკვიდურობასთან დაკავშირებული რისკი.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების სახელშეკრულებო ვადები. ძირითად საშუალებებში გადასახდელ ანგარიშებთან და სხვა კრედიტორულ დავალიანებასთან დაკავშირებული ფულადი ნაკადების ვადები და თანხები სავარაუდოდ არ იქნება განსხვავებული ვადიანობის ანალიზში აღწერილისგან.

31 დეკემბერი, 2017 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები						
პროცენტიანი სესხები	194,202	248,433	16,770	13,916	121,418	96,329
ძირითად საშუალებებში გადასახდელი თანხები	17,437	20,059	277	152	19,630	–
სხვა კრედიტორული დავალიანება	120	120	120	–	–	–
	211,759	268,612	17,167	14,068	141,048	96,329

31 დეკემბერი, 2016 წ.	საბალანსო ღირებუ- ლება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები						
პროცენტიანი სესხები	210,495	276,181	12,985	13,073	152,411	97,712
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	26,047	28,470	9,009	–	19,461	–
	236,542	304,651	21,994	13,073	171,872	97,712

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს მოიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს პროცენტიან სესხებს, ძირითად საშუალებებში გადასახდელ თანხებს, სხვა კრედიტორული დავალიანებას და ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკში.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება კომპანიის საოპერაციო საქმიანობას (როდესაც შემოსავალი ან ხარჯი გამოხატულია კომპანიის სამუშაო ვალუტისგან განსხვავებულ ვალუტაში) და უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ მის ფინანსურ ვალდებულებებს.

მგრძნობელობის ანალიზები მომზადდა იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტაში მუდმივია.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას.

კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში გამოხატული	
	2017	2016
პროცენტიანი სესხები	(194,202)	(210,495)
ძირითად საშუალებებზე გადასახდელი თანხები	(17,360)	(24,669)
დებიტორული ანგარიშები	–	185
შეზღუდული წვდომის დეპოზიტები	11,165	14,148
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	2,858	167
რისკის ნეტო ოდენობა	(197,539)	(220,664)

წლის განმავლობაში მოქმედებდა შემდეგი გაცვლითი კურსები:

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

15. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი (გაგრძელება)

	საშუალო კურსი წლის განმავლობაში		სპოტ გაცვლითი კურსი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2017	2016	2017	2016
ლარი/აშშ დოლარი	2.5086	2.3667	2.5922	2.6468

აშშ დოლართან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა):

	გამყარება	გაუფასურება
31 დეკემბერი, 2017 წ.		
აშშ დოლარი (13.50%-იანი ცვლილება)	26,668	(26,668)
31 დეკემბერი, 2016 წ.		
აშშ დოლარი (14.00%-იანი ცვლილება)	21,508	(30,919)

პროცენტულ განაკვეთთან დაკავშირებული რისკი გამოიხატება კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე საპროცენტო განაკვეთების მოძრაობის უარყოფით ზეგავლენაში, რაც აისახება მოზიდულ ფინანსურ საშუალებებზე დარიცხული პროცენტების ზრდით ან გამოყოფილი ფულადი სახსრებიდან მიღებული მოგების შემცირებით. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია მოზიდულ დაფინანსებასთან დაკავშირებით აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი, რადგან ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკისგან მიღებულ სესხს აქვს ცვალებადი საპროცენტო განაკვეთი (მე-9 შენიშვნა).

ქვემოთ მოცემული ცხრილი აჩვენებს სესხებზე და გადასახდელ ანგარიშებზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთებში შესაძლო ცვლილებების ეფექტს კომპანიის გადასახადებამდე არსებულ მოგებაზე, სხვა ფაქტორების უცვლელობის პირობით:

	ზრდა/კლება საბაზისო ერთეულებში	ეფექტი დაზეგვრამდელ მოგებაზე
2017	+/-38	(1,342)/1,342
2016	+/-29	(738)/738

(დ) კაპიტალის მართვა

კომპანიის კაპიტალი შედგება კომპანიის საკუთარ კაპიტალში აქციონერის შენატანისგან, დამატებით შეტანილი კაპიტალისგან (გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობა ქოლ-ოფციონის გამოყენების შემდეგ) და დაგროვილი ზარალისგან.

კომპანიაზე არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები. კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას, რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

16. სამართლიანი ღირებულებები

სამართლიანი ღირებულებების შეფასება ხორციელდება იმ თანხის დაახლოებით დასადგენად, რომელზეც შეიძლება გაიცვალოს ფინანსური ინსტრუმენტი მხარეებს შორის გაშლილი ხელის მანძილის პრინციპით

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

შემდგარი გარიგების დროს. მაგრამ განუსაზღვრელობებისა და სუბიექტური მოსაზრების გათვალისწინებით, სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული ისე, რომ მისი რეალიზება შესაძლებელია აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვით ან ვალდებულებების დაფარვით.

კომპანიის ყველა ფინანსური აქტივი და ვალდებულება, გარდა პროცენტის სესხებისა, ხასიათდება მოკლევადიანობით და შესაბამისად მათი საბალანსო ღირებულება უახლოვდება მათ სამართლიან ღირებულებას.

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

16. სამართლიანი ღირებულებები (გაგრძელება)

პროცენტიანი სესხების სამართლიანი ღირებულება ასევე უახლოვდება მათ საბალანსო ღირებულებას იმდენად, რამდენადაც სესხების საპროცენტო განაკვეთები ექცევა ბაზარზე მსგავსი ფინანსური გარიგებებისთვის განსაზღვრული გავრცელებული საპროცენტო განაკვეთების ჩარჩოებში.

ყველა ფინანსური აქტივი და ფინანსური ვალდებულება, რომელთა სამართლიანი ღირებულებებიც ცნობილია, სამართლიანი ღირებულებების იერარქიაში მე-3 დონით ფასდება.

17. გარიგებები დაკავშირებულ მხარეებთან

ბასს (IAS) 24-ის „დაკავშირებულ მხარეთა განმარტებითი შენიშვნები“ მიხედვით მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და საოპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ყურადღება ექცევა ურთიერთობის შინაარსს და არა მხოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებულმა მხარეებმა შეიძლება დადონ ისეთი გარიგებები, როგორსაც არ დადებდნენ დაუკავშირებელი მხარეები და დაკავშირებულ მხარეებს შორის დადებული გარიგებები შეიძლება არ დაიდოს იმავე პირობებითა და თანხებით, როგორითაც დაიდებოდა გარიგებები დაუკავშირებელ მხარეებს შორის.

საოპერაციო გარიგებები

ქვემოთ წარმოდგენილ ცხრილში მოცემულია იმ გარიგებების მთლიანი თანხა, რომლებიც დაკავშირებულ მხარეებთან შესაბამის ფინანსურ წელს განხორციელდა:

	ძირითადი საშუალებების შეძენა	მიღებული მომსახურება	საიჯარო ხარჯი	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ
მფლობელობა 2017				
შპს „ენერგია“	–	–	92	92
შპს „ფერი“ (ა)	32	78	–	17,145
2016				
შპს „ფერი“ (ა)	–	13,663	–	17,506

(ა) დაკავშირებული მხარის - შპს „ფერის“ მიმართ დავალიანება წარმოიშვა 2016 წლის განმავლობაში ჩატარებული სამშენებლო სამუშაოების შედეგად და მისი გადახდა გადავადებულია 2019 წლის ივნისამდე.

კომპანიის ხელმძღვანელი პირების ანაზღაურება

2017 წლის განმავლობაში უმაღლესი რანგის ხელმძღვანელობასთან დაკავშირებით საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში ხარჯად აღიარებული თანხები შეადგენდა 123 ლარს (2016 წ.: 394).

სს „დარიალი ენერჯი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

(ათას ლარში)

18. პირობითი ვალდებულებები

კომპანიასა და სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორს“ შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით აღებული ვალდებულება

2014 წლის 18 ივლისს კომპანიასა და სს „ელექტროსისტემის კომერციულ ოპერატორს“ (შემდგომში „ესკო“) შორის გაფორმდა ხელშეკრულება ელექტროენერგიის გარანტირებული შესყიდვის თაობაზე. ამ ხელშეკრულების თანახმად, კომპანიას ევალება ელექტროენერგიის მიწოდება ესკოსთვის ზამთრის თვეებში (დეკემბერში, იანვარსა და თებერვალში) გარანტირებულ ფასად - 1 კვტ/სთ 6.5 აშშ ცენტად.

ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

სს „დარიალ ენერჯის“ აქციონერებსა და ხელმძღვანელობას,

სს „დარიალ ენერჯის“ 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისთვის მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2018 წლის 10 მაისს გაცემულ ჩვენს დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩავგიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

რუსლან ხოროშვილი,
შპს „იუაი საქართველო“ სახელით

თბილისი, საქართველო
28 სექტემბერი 2018

#968

28.09.2018

საქმიანობის მიმოხილვა

სს დარიალ ენერჯი (შემდგომში კომპანია) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას რომელიც დაარსებულია და მდებარეობს საქართველოში. კომპანიის იურიდიული მისამართია ჩაჩავას ქ. 8, თბილისი საქართველო. სს დარიალ ენერჯის ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის გენერაცია და გაყიდვა. კომპანიის ძირითად საოპერაციო აქტივი არის დარიალის ჰიდროელექტროსადგური რომელიც მდებარეობს დარიალში, ყაზბეგის რაიონი. ჰიდროელექტრო სადგურის მშენებლობა დასრულდა 2016 წლის ნოემბერში და 2016 წლის 30 დეკემბრიდან კომპანიამ დაიწყო ელექტროენერგიის გენერაცია და გაყიდვა. კომპანიის ძირითადი მესაკუთრე-ბენეფიციარები არიან:

31 დეკემბერი 2017

შპს ენერგია	44.27%
შპს ფერი	31.38%
ლოკ უ ჰოუმ 2012 წლის დეკემბრის ირევეუქაბლ ტრასტი	24.35%

სულ**100%**

კომპანია აღრიცხვა-ანგარიშსწორებას აწარმოებს ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. კომპანიას საბუღალტრო მომსახურებას უწევს შპს „ფინანსური მართვის ჯგუფი“. სააღრიცხვო ინფორმაციის დამუშავება და ასახვა ხდება საბუღალტრო პროგრამა ინფორმაციით. თითოეული სააღრიცხვო დოკუმენტი/ინფორმაცია მოწმდება კომპანიის უფლებამოსილ პირთან და მხოლოდ ვალიდურობის დადასტურების შემდგომ ხდება შესაბამის ინფორმაციის ასახვა ელექტრონულ საბუღალტრო ჩანაწერებში. ყოველი თვის სააღრიცხვო ინფორმაციის შეყვანა ელექტრონულ საბუღალტრო ჩანაწერებში ხდება არაუგვიანეს მომდევნო თვის 10 რიცხვისა. კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მზადდება ყოველკვარტლურად და აგრეთვე მზადდება წლიური აუდიტორული დასკვა. კომპანიას აუდიტორულ მომსახურებას უწევა შპს „იუვაი საქართველო“. კომპანიის ანგარიშგება მზადდება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ელექტრონულ ბუღალტრულ ჩანაწერებში თითოეულ გატარებას აქვს შემდეგი რეკვიზიტები: ოპერაციის თარიღი, დებეტის და კრედიტის ანგარიშები, ოპერაციის თანხა, ოპერაციის მოკლე აღწერა/ეკონომიკური შინაარსი, დოკუმენტის დასახელება/სერია და ნომერი. თვითოეულ ოპერაციას ასევე აქვს პირველად შექმნის თარიღი და კორექტირების შეტანის თარიღი თუ მოხდა ოპერაციის კორექტირება.

კომპანია იძენს სხვადასხვა საქონელს/მომსახურებას ადგილობრივი და უცხოური კომპანიებისგან. ადგილობრივი კომპანიების მიერ მოწოდებულ საქონელზე/მომსახურებაზე ძირითადად ხდება შესაბამის ანგარიშ/ფაქტურის ან/და სასაქონლო ზედნადების გამოგზავნა

შემოსავლების სამსახურის ელექტრონული სერვისების ვებ პორტალის საშუალებით. ამ ელექტრონული დოკუმენტების ამობეჭდვა და შენახვა ნაბეჭდი სახით არ ხდება, რადგანაც ელექტრონულად გამოგზავნილი დოკუმენტების ამობეჭდვა შესაძლებელია ნებისმიერ დროს. ყველა სხვა შემთხვევაში შეძენილ საქონელზე/მომსახურებაზე დგება ინვოისი ან/და ხელშეკრულება. ეს ეხება როგორც ადგილობრივ კომპანიებს ასევე უცხოელ კომპანიებს. თითოეული დოკუმენტს აქვს შემდეგი რეკვიზიტები: დოკუმენტის დასახელება, ნომერი, შედგენის თარიღი, ოპერაციაში მონაწილე პირების დასახელება, საიდენტიფიკაციო ნომრები და მისამართები, განხორციელებული ოპერაციის თანხობრივი და რაოდენობრივი მონაცემები, გაწეული მომსახურების შინაარსი/მოწოდებული საქონლის ჩამონათვალი და ხელმოწერები. ბუღალტრული აღრიცხვის დოკუმენტები ინახება საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პერიოდის განმავლობაში.

როგორც ჩანს ქვემოთ მოყვანილი ცხრილიდან, სს დარიალ ენერჯი წარმოადგენს მეორე კატეგორიის საწარმოს, რადგანაც სამი კრიტერიუმიდან 2 სრულდება. კერძოდ დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა არის ნაკლები 250-ზე და საანგაროშო პერიოდის განმავლობაში ერთობლივი შემოსავალი ნაკლებია 100 მილიონ ლარზე.

31 დეკემბერი 2017

აქტივების ჯამური ღირებულება	261 841 000 ლარი > 50 000 000 ლარი
2017 წლის შემოსავალი	34 853 000 ლარი < 100 000 000 ლარი
2017 წელს დასაქმებულთა საშუალო რაოდენობა	59 დასაქმებული < 250

სს დარიალი ენერჯის აქციები არ ივაჭრება საფოდნო ბაზარზე.

სს დარიალი ენერჯი ფოკუსირებულია ელექტროენერგიის გენერაციაზე და გაყიდვაზე და არ გეგმავს ახლო მომავალში ეკონომიკის სხვა სეგმენტებში აქტიურობას. კომპანიის მენეჯმენტი მოტივირებულია და ფოკუსირებულია კომპანიის სტაბილურ ზრდაზე, რაც გამოიხატება კომპანიის აქტიურ ჩართულობაში ელექტრო-ენერგიის გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის პროცესში. 2017 (302 000 ლარი) და 2016 (3 337 000 ლარი) წლებში კომპანიამ გაწია გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის ხარჯები. ეს გადამცემი ხაზები არის სს „საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემი“-ს სარგებლობაში.

კომპანია დარიალი ენერჯისთვის, როგორც ენერგეტიკული სექტორის კომპანიისთვის დამახასიათებელი მნიშვნელოვანი რისკები და გაურკვევლობები მოიცავს: ბუნებრივ სტიქიურ მოვლენებს, ეკონომიკური რყევები ქვეყანაში და მის გარეთ, სავალუტო და საკრედიტო რისკები. გაურკვევლობა ასევე დაკავშირებულია გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციასთან რომელიც არ არის დამთავრებული. გადამცემი ხაზების გამართულობა კომპანიას მისცემს საშუალებას გავიდეს ელექტროენერგიის გენერაციის მაქსიმალურ მაჩვენებელზე რაც თავის მხრივ 2 ჯერ მაინც გაზრდიდა წლიურ კომპანიის შემოსავლებს, მიმდინარე შემოსავლებთან შედარებით, რაც თავის მხრივ კომპანიას მისცემს საშუალებას შეასრულოს ნაკისრი ვალდებულებები. მათ შორის, გარემოსდაცვითი ვალდებულებები.

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები არის სესხის მომსახურება, ქონების გადასახადი და სხვა. 2014 წლის 12 აგვისტოს კომპანიამ გააფორმა სასესხო ხელშეკრულება ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან, რომლის საფუძველზე კომპანია მიიღო 80 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის 10 წლიანი სესხი. 2017 კომპანიის მიერ სესხის ხელშეკრულების მომსახურების ფარგლებში გაწეულმა ხარჯმა შეადგინა 13 632 000.00 ლარი. ქვემოთ მოყვანილ ცხრილში მოცემულია ლარებში გამოსახული სასესხო ვალდებულების ცვლილება 2016-2017 წლებში

კომპანია ექვემდებარება, საკრედიტო და საბაზრო რისკებს და აგრეთვე ლიკვიდურობის რისკს.

ზოგადად, საკრედიტო რისკი დაკავშირებულია ფულთან საბანკო ანგარიშებზე და

	2017	2016
სასესხო ვალდებულების მიმდინარე ნაწილი	29 934 000.00	25 403 000.00
სასესხო ვალდებულების გრძელ ვადიანი ნაწილი	164 268 000.00	185 092 000.00
სულ	194 202 000.00	210 495 000.00

დებიტორულ დავალიანებასთან. კომპანიის თანხები განთავსებულია უდიდეს ქართულ და

გემარმანულ ბანკებში რაც ახდენს საკრედიტო რისკების მინიმიზირებას. აქვე უნდა აღინიშნოს რომ კომპანიას არ აქვს ვადაგადაცდილებული დებიტორული დავალიანებები.

ლიკვიდურობის რისკი დაკავშირებულია კომპანიის ვალდებულებასთან მოემსახუროს ფინანსურ ვალდებულებებს (სესხი), გაწიოს მიმდინარე საოპერაციო ხარჯები და სხვა. რადგანაც, კომპანიის ძირითადი საოპერაციო აქტივის ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობა დასრულდა 2016 წლის ბოლოს, კომპანიის მენეჯმენტი არ მოელის კაპიტალურ დანახარჯებს უახლოესი ერთი წლის განმავლობაში. მენეჯმენტი ახორციელებს ლიკვიდურობის რისკის ფრთხილ მართვას. რაც გულისხმობს საკამრისი თანხების მოგროვებას საბანკო ანგარიშზე რათა მოემსახუროს სასესხო ვალდებულებებს. სასესხო ხელშეკრულების თანახმად კომპანია ვალდებულია მუდმივად ჰქონდეს რეზერვი უცხოურ ბანკში, რომელიც უნდა იყოს მომავალი სასესხო გადასახადის ტოლი. რადგანაც, კომპანია ვერ ახერხებს ელექტრო ენერგიის გენერაციას სრული დატვირთვით გადამცემი ხაზების მიმდინარე რეაბილიტაციის გამო, მიღწეულ იქნა შეთანხმება საკრედიტო ინსტიტუტთან რომ სასესხო ვალდებულების დასაფარად გამოყენებულ იქნას სარეზერვო თანხა. კომპანიის მენეჯმენტი მოელის, რომ ეს მიღწეული შეთანხმება ძალაში დარჩება გადამცემი ხაზების რეაბილიტაციის დასრულებამდე. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სს „ელექტროსისტემების კომერციულ ოპერატორ“-თან გაფორმებული ხელშეკრულების თანახმად კომპანიის შემოსავლები ელექტროენერგიის გაყიდვიდან გარანტირებულია და ფასიც ფიქსირებულია.

კომპანიის საბაზრო რისკი დაკავშირებულია მომავალი ფულადი ნაკადების ცვალებადობასთან საბაზრო ფასების ცვლილების გამო. საბაზრო რისკი შედგება ორი კომპონენტისაგან: სესხის საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკი და სავალუტო კურსების ცვალებადობასთან დაკავშირებული რისკი. კომპანია არ ახდენს სავალუტო რისკის ჰეჯირებას. მაგრამ, უნდა აღინიშნოს რომ რისკს გარკვეულწილად ამცირებს ის, რომ გენერირებული ელექტროენერგიის ფასი ნომინირებულია აშშ დოლარებში. კომპანიის მგრძნობელობა სავალუტო კურსის და საპროცენტო

განაკვეთს ცვალებადობასთან დაკავშირებულ რისკებთან მიმართებაში მოყვანილია კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2017 წლის ბოლოს კომპანიაში დასაქმებულთა რაოდენობა არის 62. კომპანია მკაცრად ასრულებს საქართველოს შრომის კოდექსით და შრომის უსაფრთხოების ნორმებით დადგენილ ვალდებულებებს. კომპანია ახორციელებს გარემოსდაცვითი მონიტორინგის სქემით დადგენილი ვალდებულებების შესრულებას და შესაბამის გარემოსდაცვით მონიტორინგს (ყოველკვარტლური და ყოველწლიური) აგზავნის საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში. აგრეთვე, ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან დადებული ხელშეკრულების თანახმად, კომპანია ასრულებს გარემოსდაცვითი და სოციალური სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და შესაბამის გარემოსდაცვით მონიტორინგს (ყოველკვარტლური და ყოველწლიური) აგზავნის კრედიტორთან.

კომპანიამ უნდა განახორციელოს ტყის განაშენიანება 2017-2030 წლებში, შედეგად, შექმნილია სანერგე მეურნეობა სადაც დაითესა ადგილობრივი წიწვოვანი ხეები. ეს ნერგები გამოყენებული იქნება ტყის განაშენიანების ვალდებულების შესასრულებლად.

ელექტროენერგიის მზარდი მოხმარების პირობებში კომპანიის მიზანია, განვითარებული ინფრასტრუქტურით და მაღალკვალიფიციური თანამშრომლებით უპასუხოს თანამდეროვე გამოწვევებს და იტვირთოს მისია, რომლის ამოსავალი წერტილია გამოიმუშაოს უფრო მეტი ელექტროენერგია და ამით შეიტანოს თავისი წვლილი ჩვენი ქვეყნის ენერგო დამოუკიდებლობაში.

კონსტანტინე იოსელიანი

დირექტორი